

ingediend op **1250** (2021-2022) – Nr. 1
22 april 2022 (2021-2022)

Ontwerp van decreet

over de organisatie van zomerscholen

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet van 17 december 2021	17
Advies van de Vlaamse Onderwijsraad.....	23
Voorontwerp van decreet van 11 februari 2022.....	33
Advies van de Raad van State	39
Ontwerp van decreet.....	49
Bijlage bij de memorie van toelichting: Kind- en jongereneffectrapport (JoKER) ...	55

MEMORIE VAN TOELICHTING

Samenvatting

Met dit ontwerp van decreet worden de zomerscholen structureel verankerd. Op die manier komt het tegemoet aan punt 1.4 van de visienota 'Van kwetsbaar naar weerbaar. Deel 1. Beter leren, beter voelen. Plan voor een kwalitatief versterkt onderwijs in uitvoering van het relanceplan Vlaamse Veerkracht' (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 794/1 en 2).

De leerachterstand willen we voornamelijk wegwerken in de scholen én tijdens de schooluren (zie acties 1.1 tot 1.3 van de vermelde visienota). Aanvullend is het echter, zeker voor kwetsbare leerlingen, zinvol om extra leertijd te creëren en het leerverlies door het zomereffect te beperken. We verankeren daarom de zomerscholen die in 2020 voor het eerst werden georganiseerd, structureel. De sterkte van de zomerscholen ligt in een gevarieerd en doelgericht aanbod dat gekoppeld is aan de individuele onderwijsnoden van deelnemende leerlingen. De zomerscholen kunnen vanaf nu elk jaar plaatsvinden in de zomervakantie.

Dit ontwerp van decreet is een gezamenlijk initiatief van de minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen en de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en de Vlaamse Rand.

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

1. Het voorliggend ontwerp van decreet geeft uitvoering aan punt 1.4 van de visienota 'Van kwetsbaar naar weerbaar. Deel 1. Beter leren, beter voelen. Plan voor een kwalitatief versterkt onderwijs in uitvoering van het relanceplan Vlaamse Veerkracht' (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 794/1-2):

"1.4. Zomerscholen structureel verankeren (recurrent 'versterking onderwijs')

De leerachterstand willen we voornamelijk wegwerken in de scholen én tijdens de schooluren (zie acties 1.1 tot 1.3). Aanvullend is het echter, zeker voor de kwetsbare leerlingen, zinvol om extra leertijd te creëren en het leerverlies door het zomereffect te beperken. We verankeren daarom de zomerscholen die in 2020 voor het eerst werden georganiseerd, structureel. Dit doe ik samen met mijn collega-minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen. De sterkte van de zomerscholen ligt in een gevarieerd en doelgericht aanbod dat gekoppeld is aan individuele onderwijsnoden van deelnemende leerlingen. De zomerscholen vinden vanaf nu elk jaar in juli en augustus plaats."

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

2. Heel wat onderzoek heeft reeds de negatieve gevolgen op de kennis en vaardigheden van leerlingen aangetoond van periodes zonder school. Zo is er onderzoek gevoerd naar het effect van de zomervakantie, langdurige lerarenstakingen en natuurrampen op het leren van kinderen (Verachtert, P., Bellens, K., Sneyers, E., Surma, T., Muijs, D., 2020). Ook de COVID-19-pandemie heeft de voorbije twee schooljaren voor heel wat leerlingen tot verminderde leervorderingen geleid. Recent onderzoek naar de impact van de COVID-19-pandemie op de leerprestaties van Vlaamse leerlingen (Gambi, L., De Witte, K., 2021) heeft zowel voor Frans, Nederlands als wiskunde een significante leervertraging aangetoond in vergelijking met de periode voor de pandemie.

3. Zowel Vlaams als internationaal onderzoek signaleert bovendien dat het leerverlies het grootst is in scholen met meer kwetsbare leerlingen en in een stedelijke context (Verachtert, P., Bellens, K., Sneyers, E., Surma, T., Muijs, D., 2020; Gambi, L., De Witte, K., 2021). Dit betekent dat periodes zonder school ook de onderwijsongelijkheid tussen kinderen uit gezinnen met een lage socio-economische status (SES) en leerlingen met een hoge SES verder doet toenemen.

4. Om het verlies van kennis en vaardigheden tijdens de zomervakantie – het zogenaamde ‘summer learning loss’ – tegen te gaan, kent men in verschillende landen al heel wat jaren de traditie van de zomerprogramma’s en zomerscholen. In Vlaanderen heeft de coronapandemie in 2020 de eerste aanzet gegeven tot het organiseren van zomerscholen, dit om te vermijden dat leerlingen met al te veel leerachterstand het volgende schooljaar zouden aanvatten. Bij alle stakeholders leefde de overtuiging dat het louter remediëren tijdens de schooltijd onvoldoende zou zijn om de opgelopen leerachterstand in te lopen.

5. De Vlaamse zomerscholen werden gevraagd een combinatie van een onderwijs- en vrijetijdsaanbod te ontwikkelen, waarbij het onderwijsaanbod duidelijk moest gekoppeld zijn aan het Vlaamse curriculum, zoals gestipuleerd in de eindtermen. De zomerschool moest minimum tien dagen duren en werd kosteloos aangeboden aan de leerlingen, die op vrijwillige basis deelnamen. Om de meest kwetsbare leerlingen te kunnen bereiken, werd actief samengewerkt tussen scholen, en met de lokale besturen en organisaties en instellingen die de brug kunnen slaan met de ouders (armoede- en welzijnsorganisaties, OCMW enzovoort). Om maximaal te kunnen inspelen op de beginsituatie van de leerlingen en hun specifieke noden, werden geen keuzes vastgelegd inzake specifieke doelstellingen of pedagogisch-didactische aanpak. Dit werd volledig overgelaten aan de inschatting van de coördinatoren en lesgevers van de zomerschool.

6. Internationaal onderzoek toont aan dat leerlingen die naar een zomerschool gaan gemiddeld genomen ongeveer twee maanden extra vooruitgang kunnen boeken ten opzichte van vergelijkbare leerlingen die dat niet doen. Een grotere impact (tot vier extra maanden vooruitgang) kan worden bereikt wanneer de zomerscholen intensief zijn, er les gegeven wordt in kleine groepen door ervaren leerkrachten, een passend curriculum wordt gehanteerd en de organisatie over voldoende middelen beschikt om bijvoorbeeld leerling- en ouderbetrokkenheid te garanderen (Verachtert, P., Bellens, K., Sneyers, E., Surma, T., Muijs, D., 2020).

7. Ook tijdens de schooluren kan er uiteraard geremedieerd en gedifferentieerd worden. Heel wat leraren geven echter aan dat deze tijd te beperkt is om grotere leerachterstanden effectief aan te pakken, zonder daarmee de leeransen van andere leerlingen te schaden. Daarom blijft het noodzakelijk om ook buiten de reguliere schooltijd (leer)mogelijkheden te voorzien. De afwisseling tussen onderwijs- en vrijetijdsactiviteiten in de zomerschool blijkt bovendien voor veel leerlingen een stimulerend effect te hebben op hun welbevinden, sociale vaardigheden, en interesse voor en zin in het leren. Ze leren ook lokale organisaties en hun (kinder- en jeugd)aanbod kennen op een laagdrempelige manier.

8. Ruim 7500 leerlingen namen in 2020 deel aan 138 zomerscholen. In 2021 organiseren lokale besturen en onderwijsinstellingen ongeveer 190 zomerscholen, voor opnieuw ongeveer 7500 leerlingen. Ondanks het feit dat corona voor het tweede jaar op rij een normaal verloop van het schooljaar sterk bemoeilijkte, is er – vanuit de zorg voor de leerachterstand bij leerlingen – opnieuw veel inzet en bereidwilligheid op het veld om de zomerscholen vorm te geven. Gezien de positieve ervaringen in 2020 wordt de rol van de openbare besturen als regisseur van het lokale zomerscholenaanbod en/of als organisator van zomerscholen, versterkt in 2021.

9. De eerste editie van de Vlaamse gesubsidieerde zomerscholen in 2020 ging gepaard met een evaluatieonderzoek, uitgevoerd door de Thomas Morehogeschool. In het voorjaar van 2021 werd een oproep gelanceerd om opnieuw een wetenschappelijke evaluatie van de zomerscholen te maken. Hierop werd echter niet ingetekend. De betrokken administraties (Departement Onderwijs en Vorming en Binnenlands Bestuur) hebben daarom zelf een bevraging uitgevoerd. Zowel in 2020 als in 2021 werden ervaringen in kaart gebracht (zie verder bij de impactanalyse) en werd gepeild naar knelpunten en randvoorwaarden. De gesignaleerde knelpunten hebben vooral te maken met de beperkte tijd waarin het geheel vorm moet krijgen. De ontwikkeling van het kader voor de facultatieve subsidies in overleg met het onderwijsveld vraagt heel wat tijd. Dit heeft een negatieve impact op de beschikbare tijd voor de toeleiding van de leerlingen, het zoeken van vrijwilligers en lesgevers, contacten leggen met samenwerkende partners enzovoort. Dit kan geremedieerd worden door, via dit ontwerp decreet, het kader vast te leggen. Dit biedt de organisatoren tijdig duidelijkheid over de contouren voor de organisatie in de komende jaren.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

10. Om uitvoering te geven aan de bepalingen van de voormelde visienota en het plan Vlaamse Veerkracht, en om een oplossing te bieden aan de knelpunten die hierboven bij de probleemstelling worden beschreven, worden volgende aspecten met betrekking tot de zomerscholen decretaal verankerd.

a) Het concept 'zomerscholen' wordt vastgelegd

De coronapandemie was de rechtstreekse aanleiding voor de organisatie van de eerste zomerscholen in het Vlaamse onderwijs in 2020 en 2021, omdat het probleem van opgelopen leerachterstand bij bepaalde groepen leerlingen zich toen heel acuut stelde. Uit de onderzoeken die in bovenstaande omgevingsanalyse zijn opgenomen blijkt evenwel dat de positieve effecten van de zomerscholen deze pandemie overstijgen, in het bijzonder voor de meer kwetsbare leerlingen of leerlingen die schoollopen binnen een stedelijke context. Ook in Vlaanderen stelt het zomerverlieseffect zich scherp bij sommige leerlingen en moeten leerkrachten in september heel wat leerstof hernemen. Daarom wordt gekozen om de zomerscholen structureel te maken en ze decretaal te verankeren binnen de Vlaamse onderwijsregelgeving.

b) Een aantal minimale voorwaarden voor de organisatie van zomerscholen worden bepaald, met bijzondere aandacht voor de mogelijke coördinerende rol van lokale besturen

In het ontwerp van decreet worden een aantal minimumvoorwaarden geformuleerd om zomerscholen te organiseren. Hierbij is rekening gehouden met wat het onderzoek van de Thomas Morehogeschool in 2020 als voorwaarden voor een effectieve zomerschool omschrijft: het aanbod van de zomerscholen moet een aanbod op maat zijn. Om die reden mogen de groepen niet te groot zijn. Het aanbod moet gratis zijn, en leerlingen kunnen niet verplicht worden om aan een zomerschool deel te nemen. Enkel onderwijsinstellingen, lokale besturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie kunnen een zomerschool organiseren. Ze kunnen hierbij samenwerken met partners naar keuze, aangepast aan de lokale context.

Ook de regierol die een lokaal bestuur en de Vlaamse Gemeenschapscommissie kunnen opnemen wordt vastgelegd. Tijdens de eerste editie van de zomerscholen in 2020 werd immers vastgesteld dat zowel de kwaliteit van het onderwijs- en vrijetijdsaanbod als de praktische organisatie op lokaal vlak en de toeleiding van de leerlingen tot de zomerschool, gebaat zijn bij een sterke inbreng (regierol) van de lokale besturen.

c) *De manier van financieren wordt vastgelegd, waarbij wordt gekozen voor een eenvoudige subsidieprocedure met forfaitaire subsidiebedragen*

Er is voor gekozen om de zomerscholen te verankeren als projecten die worden gesubsidieerd. De Vlaamse Regering kan hierover jaarlijks een beslissing nemen, binnen de beschikbare begrotingskredieten. Er wordt een forfaitair subsidiebedrag vastgelegd per leerling per dag voor de organisatie van een zomerschool, en per leerling per zomerschool voor de regierol die de lokale besturen kunnen opnemen, en voor overheadkosten. De Vlaamse Regering legt daarbij de procedure van indiening en goedkeuring vast en een aantal verdere modaliteiten voor de toekenning van de forfaitaire subsidiebedragen.

11. In 2020 en 2021 was de organisatie van de zomerscholen nog een nieuw gegeven. Onderwijsinstellingen, lokale besturen en de overheid probeerden een aantal dingen uit, in een beperkte tijdsperiode omwille van de coronapandemie, maar aangepast aan de lokale context. De lessen uit deze experimenteerperiode liggen aan de basis van deze regelgeving.

Het voorliggende ontwerp van decreet biedt een duidelijk kader voor de organisatie van zomerscholen voor de komende jaren aan om op die manier ook meer tijd te geven aan de onderwijsinstellingen en de lokale besturen voor de toeleiding van de leerlingen, het zoeken van vrijwilligers en lesgevers, contacten leggen met samenwerkende partners enzovoort.

12. Verder is het met deze regelgeving niet de bedoeling om te raken aan bestaande regelgeving die van toepassing is op de onderwijsinstellingen en/of de lokale besturen. Ook voor de aanstelling van het personeel hebben de zomerscholen een grote autonomie, uiteraard binnen de grenzen van het arbeidsrecht, de vrijwilligersregelgeving of de rechtspositieregeling die van toepassing is op sommige personeelsleden van het onderwijs.

Impactanalyse

13. Het voorliggend ontwerp heeft de volgende impact op deze doelgroepen.

a) *Kinderen en jongeren*

De belangrijkste impact die we willen bereiken met de zomerscholen, betreft uiteraard de kinderen en jongeren die deelnemen aan de zomerscholen. Zomerscholen kunnen georganiseerd worden voor kleuters en leerplichtige leerlingen. Het betreft dus alle leerplichtige leerlingen en kleuters, zowel de leerlingen die ingeschreven zijn in een school die erkend, gefinancierd of gesubsidieerd wordt door de Vlaamse overheid, als de kinderen die huisonderwijs volgen, als kinderen die recent in het land zijn aangekomen. De impact betreft zowel de leerprestaties, waarvoor het onderwijsgedeelte van de zomerschool zorgt, maar ook het welbevinden en de (algemene) schoolse betrokkenheid van leerlingen. Dat de impact op de kinderen en jongeren die hebben deelgenomen positief is en in sommige gevallen vrij groot is, leert ons het evaluatieonderzoek van de Thomas Morehogeschool uit 2020. De kinderen en jongeren die een zomerschool hadden bijgewoond, werden hier immers bevraagd. De ervaringen van de betrokken coördinatoren, medewerkers, ouders en leerlingen werden in kaart gebracht. Ook werden ze bevraagd over de mate waarin zij inschatten dat hun zomerschool de vooropgestelde doelen bereikt heeft. Daarbij slaagden de zomerscholen relatief goed in het bereiken van kwetsbare leerlingen – een belangrijk gegeven aangezien de meer kwetsbare leerlingen gemiddeld genomen het hardst waren getroffen door de schoolsluitingen in het voorjaar van 2020. Zowel coördinatoren, medewerkers, als ouders én kinderen en jongeren tonen zich tevreden met het gevarieerde en evenwichtige aanbod, evalueren de mate waarin de zomerschool heeft bijgedragen tot het leren hoofdzakelijk

positief. De respondenten rapporteren duidelijke positieve effecten op sociale vaardigheden, het welbevinden en betrokkenheid bij de school en het leren (Verachtert, P., Bellens, K., Sneyers, E., Surma, T., Muijs, D., 2020).

Voor 2021 kunnen we (voorzichtige) conclusies trekken uit de analyse van de Interdiocesane Proeven (IDP) van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen stellen Gambi, L. en De Witte, K. (2021). Op basis van deze analyse stellen de onderzoekers vast dat de leervertraging in de postcodegebieden met een zomerschool in 2020 zowel voor Nederlands (focusgebied begrijpend lezen) als voor wiskunde is gestopt. Voor Nederlands is er een niet-significante kleine daling van de toetsscores, terwijl er voor wiskunde een niet-significante kleine stijging is van de toetsscores. Dit in tegenstelling tot de postcodegebieden waar er geen zomerschool is ingericht: daar loopt de leervertraging significant verder op voor Nederlands, en niet-significant voor wiskunde. Deze resultaten op gestandaardiseerde toetsen suggereren volgens de onderzoekers dat zomerscholen een effectieve manier zijn om de meest kwetsbare leerlingen te behoeden van verdere leervertraging. Ook voor andere leerlingen kunnen de zomerscholen echter een stimulerend effect hebben. Het onderzoek van Gambi, L. en De Witte (2021) toont immers aan dat de toetsscores van de best presterende leerlingen significant zijn gedaald met de coronapandemie. De onderzoekers pleiten daarom voor maatregelen die ook de leerprestaties van de sterkst presterende leerlingen bevorderen.

In 2021 hebben de betrokken administraties de coördinatoren en medewerkers van de zomerscholen via een korte enquête bevraagd naar hun perceptie van de impact van hun zomerschool op de vooropgestelde inhoudelijke doelen en op het welbevinden van de leerlingen. Beide aspecten worden overtuigend positief geëvalueerd ('Eerder veel effect' tot 'veel effect').

b) De ouders van leerlingen die deelnemen aan een zomerschool.

Ouders hebben het recht om hun kind gratis en vrijblijvend in te schrijven in, en te laten deelnemen aan, een zomerschool. De impact voor de ouders bestaat erin dat ze hun kinderen op een leerrijke en zinvolle manier de zomervakantie kunnen laten overbruggen met beperkt leerverlies en beter voorbereid zijn voor het nieuwe schooljaar dan zonder zomerscholen. Ook de betrokkenheid van de ouders met de school van hun kinderen verhoogt via (deelname aan) de zomerscholen.

c) Impact op de organisatoren van zomerscholen

- 1) Zowel de onderwijsinstellingen als de lokale besturen hebben het recht om zomerscholen te organiseren volgens de bepalingen van het decreet. Het organiseren van zomerscholen vraagt uiteraard wat extra administratieve en financiële planlast van de lokale besturen en de onderwijsinstellingen.
- 2) Specifiek met betrekking tot de lokale besturen betekent dit dat zij ook het recht hebben een regierol op te nemen waarbij ze op lokaal niveau verschillende partners samenbrengen om samenwerkingen te faciliteren en eventueel een complementair aanbod te realiseren. De impact op de lokale besturen bestaat erin dat ze de problematiek van de leerachterstand en de verschillende scholen op lokaal niveau beter leren kennen door de concrete samenwerking in het kader van zomerscholen.

d) Impact op personeel van de zomerschool

Wat betreft het personeel dat verbonden is aan een zomerschool, kan een onderscheid gemaakt worden tussen lesgevers en vrijwilligers. Voor het onderwijsgedeelte is het belangrijk dat de lesgevers over voldoende pedagogische bekwaamheid beschikken. Vrijwilligers worden voornamelijk ingezet voor het vrijetijdsgedeelte. Het ontwerp van decreet bevat geen bepalingen die rechtstreeks van toepassing

zijn op al deze personeelsleden die in de zomerscholen aangesteld worden. Dit impliceert dat het personeel dient aangesteld te worden via de vigerende arbeidsrechtelijke bepalingen, of op basis van de vrijwilligersregelgeving of de specifieke rechtspositieregeling die op sommige personeelscategorieën van toepassing is.

Personeelsleden melden zich steeds vrijwillig aan voor een zomerschool en zij worden hiervoor vergoed. Personeelsleden krijgen de mogelijkheid om zich te professionaliseren om goed te kunnen lesgeven in de context van een zomerschool.

e) *Impact op de maatschappij*

De zomerscholen hebben een positieve maatschappelijke impact omdat het leerverlies aanpakken, vooral bij kwetsbare groepen, meer leerlingen de kans geeft het nieuwe schooljaar met zelfvertrouwen te starten. Leerkrachten moeten ook minder tijd spenderen aan het herhalen van reeds geziene leerstof. Tijdig remediëren vergroot de kans op een succesvolle schoolloopbaan en het volwaardig functioneren in de samenleving.

14. De voorgestelde maatregelen hebben dan ook een impact op de grondrechten in die zin dat zij het recht op onderwijs van de kinderen en jongeren (nog) beter willen garanderen, zonder daarbij een inbreuk te vormen op de vrijheid van onderwijs, het gelijkheidsbeginsel, de vrijheid van vereniging, de vrijheid van erediens, de vrijheid van meningsuiting of enig ander grondrecht.

Er werd een Kind- en jongereneffectrapport (JoKER) opgemaakt, zoals voorgescreven door artikel 4 van het decreet van 20 januari 2012 houdende het voeren van een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid. Het JoKER is als bijlage toegevoegd bij dit ontwerp van decreet. Het JoKER-advies is verkregen op 10 december 2021. De samenvatting van het JoKER is als volgt.

Met dit voorontwerp van decreet worden de zomerscholen structureel verankerd. Op die manier komt het tegemoet aan punt 1.4 van de visienota 'Van kwetsbaar naar weerbaar. Deel 1 Beter leren, beter voelen. Plan voor een kwalitatief versterkt onderwijs in uitvoering van het relanceplan Vlaamse Veerkracht'.

Het wegwerken van de leerachterstand voornamelijk in de scholen én tijdens de schooluren (zie acties 1.1 tot 1.3 van de vermelde visienota). Aanvullend is het echter, zeker voor kwetsbare leerlingen, zinvol om extra leertijd te creëren en het leerverlies door het zomereffect te beperken. We verankeren daarom de zomerscholen die in 2020 voor het eerst werden georganiseerd, structureel. De sterkte van de zomerscholen ligt in een gevarieerd en doelgericht aanbod dat gekoppeld is aan de individuele onderwijsnoden van deelnemende leerlingen. De zomerscholen kunnen vanaf nu elk jaar plaatsvinden in de zomervakantie.

De probleemstelling vertrekt vanuit de vaststelling dat heel wat leerlingen ten gevolge van de coronapandemie met (extra) leerachterstand zijn geconfronteerd, dit bovenop het reeds eerder in onderzoek vastgestelde leerverlies ten gevolge van de zomervakantie.

Om de leerachterstanden te remediëren werden in 2020 en 2021 voor het eerst op Vlaams niveau zomerscholen gesubsidieerd. Dit gebeurde zonder decretaal kader en op basis van projectsubsidies. Dit ad-hockarakter heeft een aantal aanzienlijke nadelen wat betreft timing, voorbereiding en organisatie, zowel voor potentiële organisatoren en medewerkers, als voor de ouders, kinderen en jongeren. Dit willen we remediëren met de voorgestelde decretale verankering. Een duidelijk beleidskader dat tijdig aan alle betrokkenen wordt gecommuniceerd kan het potentieel van de zomerscholen ongetwijfeld vergroten. Dit komt uiteindelijk vooral ten

goede aan de kinderen en jongeren die zich geconfronteerd zien met leerverlies of leerachterstand.

15. Alhoewel het ontwerp van decreet geen concreet budgettair engagement vastlegt, wordt er wel een algemeen kader gecreëerd voor de structurele ondersteuning van wat tot nu ad hoc werd gesubsidieerd. Er wordt een forfaitair subsidiebedrag vastgelegd per leerling per dag voor de organisatie van een zomerschool, en per leerling per zomerschool voor de regierol die de lokale besturen kunnen opnemen, en voor overheadkosten.

16. De voorgestelde maatregelen hebben een mogelijke impact op de lokale en provinciale besturen (cfr. impactanalyse). Om die reden is het ontwerp van decreet een gezamenlijk initiatief van de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen en de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en de Vlaamse Rand.

17. De voorgestelde maatregelen hebben een mogelijke impact op Brussel. Er kunnen namelijk zomerscholen georganiseerd worden binnen de context van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Om die reden wordt de Vlaamse Gemeenschapscommissie apart genoemd als mogelijke organisator van een zomerschool. Ook de lokale besturen binnen het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest kunnen aanspraak maken op subsidies voor de organisatie van zomerscholen.

Implementatie

18. Het ontwerp van decreet verankert het concept van de zomerscholen en de voorwaarden voor de organisatie ervan, zonder de potentiële organisatoren van zomerscholen aan veel beperkingen of verplichtingen te willen onderwerpen.

19. Er is voor gekozen om de zomerscholen te verankeren als projecten die kunnen worden gesubsidieerd. De Vlaamse Regering kan hierover jaarlijks een beslissing nemen, binnen de beschikbare begrotingskredieten. De Vlaamse Regering legt daarbij de procedure van indiening en goedkeuring vast en een aantal verdere modaliteiten voor de toekenning van de forfaitaire subsidiebedragen.

20. De projectsubsidies van de zomerscholen worden administratief en financieel opgevolgd door het Departement Onderwijs en Vorming en het Agentschap Binnenlands Bestuur.

21. Tijdens de edities van de zomerscholen in 2020 en 2021 werd telkens een monitoring en evaluatie voorzien, ofwel in de vorm van een wetenschappelijk onderzoek dat werd uitbesteed, ofwel door een beperkte inhoudelijke evaluatie opgezet door de administratie. Er wordt decretaal voorzien dat de Vlaamse Regering de procedure van evaluatie van de projectsubsidies van de zomerscholen in de toekomst bepaalt.

C. Totstandkomingsprocedure

22. Het resultaat van de wetgevingstechnische en taalkundige controle werd verkregen op 19 november 2021 (WT&T. advies nr. 2021/438). Het voorontwerp van decreet werd daaraan aangepast.

23. Het JoKER-advies werd verkregen op 10 december 2021.

24. De Inspectie van Financiën heeft gunstig advies gegeven op 19 november 2021. De inspectie verbindt aan zijn gunstig advies de voorwaarde van een onafhankelijke evaluatie naar doelmatigheid en kostenefficiëntie. In het kader van de aanvraag van het advies van de minister van Begroting werd beargumenteerd hoe

de doelmatigheid en de kostenefficiëntie van de zomerscholen van 2020 en 2021 werden geëvalueerd.

25. De minister van Begroting heeft gunstig advies gegeven op 9 december 2021.

26. Op 17 december 2021 hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van decreet over de organisatie van zomerscholen.

27. Op 18 januari 2022 werd het voorontwerp van decreet op de agenda geplaatst van een vergadering van het Sectorcomité X – Onderwijs (Vlaamse Gemeenschap), het Comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten – Afdeling 2 – Onderafdeling 'Vlaamse Gemeenschap' en het Overkoepelend onderhandelingscomité gesubsidieerd vrij onderwijs voor een informele toelichting en bespreking.

28. Op 27 januari 2022 bracht de Algemene Raad van de Vlor (Vlaamse Onderwijsraad) haar advies uit over het voorontwerp van decreet (AR-AR-DOC-2122-015).

29. De opmerkingen die op de onderhandelingscomités geformuleerd werden, lagen in dezelfde lijn als het Vlor-advies. Hieronder wordt kort ingegaan op hoe al dan niet is tegemoetgekomen aan het advies en de bedenkingen van de onderhandelingscomités:

- de Vlor formuleert het standpunt dat zomerscholen geen deel uitmaken van het formeel onderwijs. Hij acht daarom de koppeling aan de onderwijsdoelen en het individueel leertraject van leerlingen niet wenselijk. We houden rekening met deze bedenking door in de omschrijving van een zomerschool de expliciete koppeling aan de onderwijsdoelen en het individuele leertraject te schrappen. Gezien het belang van maatwerk, leggen we wel nog de koppeling met de individuele leernoden van leerlingen;
- het in het voorontwerp voorziene budgettaire kader geeft volgens de Vlor onvoldoende financiële garanties aan de organisatoren. Om de organisatoren de nodige financiële zekerheid te bieden, wordt aan het voorontwerp van decreet een ontwerp van uitvoeringsbesluit gekoppeld waarin de forfaitaire subsidiebedragen worden vastgelegd;
- de Vlor benadrukt in zijn advies het belang van een vrijwillige deelname van zowel leerlingen als medewerkers aan de zomerschool. Het ontwerp van decreet stelt een vrijwillige deelname van de leerlingen expliciet als voorwaarde. Ook voor de aanstelling van het personeel wordt deze voorwaarde ingeschreven;
- de Vlor pleit voor bijkomend onderzoek om de effecten van de zomerscholen, onder andere op het remediëren van leerachterstand, in kaart te brengen. Het ontwerp van decreet voorziet de mogelijkheid tot evaluatie van de zomerscholen. Het hoger voormelde uitvoeringsbesluit operationaliseert deze mogelijkheid verder. Ook deze opmerking vereist bijgevolg geen aanpassing.

De Raad van State heeft advies (71.050/1) gegeven op 18 maart 2022. In opvolging van het advies van de Raad van State zijn een aantal wijzigingen doorgevoerd:

- de Raad van State concludeert dat er in het om advies voorgelegde voorontwerp uitsluitend een gemeenschapsaangelegenheid wordt geregeld, en niet een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid zoals werd beargumenteerd. Het ontwerp van decreet is hieraan aangepast;
- verder merkt de Raad van State op dat doordat enerzijds de Vlaamse Regering de doelgroep van de zomerscholen kan specificeren zonder dat daartoe criteria zijn bepaald (artikel 4, eerste lid) en anderzijds het bedrag van de subsidiëring niet is geregeld (artikel 6, eerste lid), eraan kan worden getwijfeld of het voorontwerp wel alle essentiële elementen van de regeling vastlegt. De mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om de doelgroep verder te specificeren werd geschrapt. Het bedrag van de subsidiëring is opgenomen in artikel 6, §2, van het ontwerp van decreet. Er wordt een forfaitair subsidiebedrag per leerling per dag of per zomerschool vastgelegd.

- in het licht van het grondwettelijk gewaarborgde gelijkheidsbeginsel laat artikel 4 nu toe dat alle leerplichtige leerlingen en kleuters kunnen gebruik maken van het zomerschoolaanbod. Het is niet langer noodzakelijk dat zij zijn ingeschreven in een onderwijsinstelling erkend, gefinancierd of gesubsidieerd door de Vlaamse overheid. Op die manier zijn kinderen die huisonderwijs volgen ook toegelaten tot de zomerscholen;
- de Raad van State oordeelt ook dat de Vlaamse Gemeenschap bij decreet geregeld kan optreden ten aanzien van, en zij kan subsidies verlenen aan eentalige instellingen die door de gemeenten (op vrijwillige basis) worden opgericht. Artikel 5, §1 en §2, die de rol van de lokale besturen als organisator van een zomerschool regelen, zijn daarom ook van toepassing gemaakt op de Brusselse gemeenten.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap

30. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

31. Dit decreet gaat over de verankering van het concept zomerscholen en de voorwaarden om ze te kunnen organiseren (artikel 3, 4 en 5, §1). Het bevat bijgevolg vooral bepalingen die ingegeven zijn vanuit de bevoegdheid Onderwijs en Vorming. Het ontwerp van decreet regelt dus een gemeenschapsaangelegenheid.

32. Het ontwerp van decreet legt voor de lokale besturen van het Vlaamse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (artikel 5, §2) een mogelijke coördinerende rol vast. Tijdens de eerste editie van de zomerscholen in 2020 werd vastgesteld dat zowel de kwaliteit van het onderwijsaanbod als van het vrijetijdsaanbod van een zomerschool gebaat zijn bij een sterke inbreng van de lokale besturen:

- voor het onderwijsaanbod: de gezamenlijke projecten die werden ingediend door lokale besturen waren meer kwaliteitsvol. Er werd hier duidelijk gestreefd naar 'dekking' van de verschillende onderwijsniveaus en types op lokaal niveau. Indien nodig, kunnen ze zelfs zomerscholen organiseren waar hiaten dreigen te ontstaan qua doelgroep of wijk/district. Lokale besturen staan ook dicht bij de scholen op lokaal niveau en hebben contacten via bestaande overlegplatforms (zoals het LOP: lokaal overlegplatform). Een coördinerend lokaal bestuur kan ook makkelijker lokale partners inschakelen die in staat zijn om de meer kwetsbare doelgroepen te bereiken en toe te leiden naar het aanbod (welzijnsorganisaties, jeugdwerkers enzovoort);
- voor het vrijetijdsaanbod: de lokale besturen zijn ook het best geplaatst om een kwaliteitsvol vrijetijdsaanbod uit te werken, aangezien zij contacten hebben met de lokale partners die kunnen instaan voor sport, spel, cultuur enzovoort. Op die manier kunnen zij ook toezien op de gewenste integratie van het onderwijs- en vrijetijdsaanbod.

Daarom werd er gekozen om voor de zomervakantie van 2021 de zomerscholen te organiseren vanuit twee beleidsdomeinen: Onderwijs en Vorming enerzijds, en Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid anderzijds. Bovendien kregen lokale besturen de mogelijkheid een regierol op te nemen, die ook via subsidies werd gehonoreerd. Deze mogelijke regierol voor de lokale besturen wordt nu ook decretaal verankerd.

33. Ook de lokale besturen binnen het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest kunnen aanspraak maken op subsidies voor de organisatie van een zomerschool.

II. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Zie punt D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap. Dit artikel behoeft dan ook geen verdere uitleg.

Artikel 2

Artikel 2 bevat enkele definities. Deze behoeven geen verdere uitleg.

Artikel 3

Artikel 3 verankert het concept zomerschool.

In een zomerschool staat het leren van schoolse kennis en vaardigheden centraal. Het aanbod wordt zoveel mogelijk afgestemd op de individuele leernoden van de deelnemende leerlingen.

Het onderwijsaanbod wordt uitgebreid met een vrijetijdsaanbod waarin er kan ingezet worden op (educatieve) sport- en spelvormen of de realisatie van bijkomende doelstellingen. Voorbeelden van dergelijke doelstellingen zijn het verhogen van zelfvertrouwen van de jongeren/kinderen, het ontwikkelen van sociale vaardigheden of het bevorderen van schoolse betrokkenheid. Het schools karakter wordt hierin minder benadrukt.

Belangrijk is ook dat er een gevarieerde mix van onderwijs- en vrijetijdsactiviteiten worden aangeboden.

Een zomerschool kan dus zowel het werken aan de algemene competenties van de deelnemende leerlingen als het remediëren van leerachterstanden als primaire doelstelling beogen, bijvoorbeeld als een vlotte voorbereiding op een belangrijke schoolse overgang. Het opsporen, remediëren of voorkomen van leerverlies en -achterstand staat centraal, met bijzondere aandacht voor de meest kwetsbare doelgroepen. Om een gerichte aanpak te garanderen, is een keuze voor een beperkt aantal duidelijke doelen (zoals leesvaardigheid verbeteren) noodzakelijk. Deze dienen ook gecommuniceerd te worden binnen de zomerschool, zodat alle betrokkenen (coördinator, lesgevers, vrijwilligers enzovoort) zich achter deze doelen kunnen scharen. Een zomerschool kan enkel georganiseerd worden tijdens de zomervakantie.

Om effectief te zijn, heeft een zomerschool een duur van tien volledige dagen of twintig halve dagen. We weten echter uit vorige edities dat tien dagen voor sommige groepen, bijvoorbeeld leerlingen buitengewoon onderwijs, onhaalbaar is. Om die reden kan de Vlaamse Regering een uitzondering voorzien.

Artikel 4

Artikel 4 bepaalt een aantal voorwaarden voor de organisatie van zomerscholen.

1. Het eerste lid bepaalt de doelgroep van leerlingen waarvoor een zomerschool kan georganiseerd worden. Een zomerschool kan georganiseerd worden voor alle kleuters en leerplichtige leerlingen. Deze laatsten zijn dus zowel de leerlingen die ingeschreven zijn in een school die erkend, gefinancierd of gesubsidieerd wordt door de Vlaamse Overheid, als de kinderen die huisonderwijs volgen, als de kinderen die recent in het land zijn aangekomen. Binnen deze grenzen staat het de organisatoren vrij om te kiezen op welke doelgroep ze zich richten. Een logische keuze is dat een lagere school haar zomerschoolaan-

bod richt op leerlingen uit het lager onderwijs, maar het is ook mogelijk dat een secundaire school een aanbod organiseert voor leerlingen van het vijfde en zesde leerjaar lager onderwijs. Voor de hoogste graad van het secundair onderwijs kunnen secundaire scholen eventueel samenwerken met instellingen hoger onderwijs.

2. Het tweede lid bepaalt dat de onderwijs- en vrijetijdsactiviteiten worden aangeboden via maatwerk aan leerlingen in kleine groepen. De concrete invulling van de groepsverdeling en -groottes behoort tot de autonomie van de zomerscholen. Zij beslissen immers zelf over hun pedagogisch-didactische aanpak, rekening houdend met de behoeften en achtergrond van de leerlingen. Wetenschappelijke literatuur bevestigt het belang van kleine groepen. De didactiek wordt in elk geval afgestemd op de invulling van het maatwerk en de specifieke noden van de individuele leerlingen.
3. Verder bepaalt het derde lid dat een zomerschool volledig gratis moet zijn voor de leerlingen en hun ouders. Bovendien kunnen leerlingen nooit verplicht worden om deel te nemen aan een zomerschool.
4. Ten slotte bepaalt het vierde lid dat ook de aanstelling van het personeel steeds op vrijwillige basis dient te gebeuren. Uiteraard moeten daarbij de wettelijke of decretale bepalingen die van toepassing zijn op de arbeidsverhouding tussen de organisator van een zomerschool en het personeelslid in kwestie worden gerespecteerd.

Artikel 5

Paragraaf 1 van artikel 5 bepaalt welke organisaties een zomerschool kunnen organiseren en welke samenwerkingen daarvoor kunnen aangegaan worden.

Een zomerschool kan enkel georganiseerd worden door:

- 1° de door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstellingen van het basisonderwijs of het secundair onderwijs; of
- 2° de gemeenten en provincies van het Vlaamse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Deze onderwijsinstellingen of lokale besturen kunnen meerdere zomerscholen consecutief in de tijd organiseren, voor zover aan de voorwaarden voor de organisatie van een zomerschool is voldaan. Dit impliceert onder meer dat elke zomerschool een periode van tien volle dagen of twintig halve dagen in beslag neemt, waarbij gemotiveerde afwijkingen mogelijk zijn.

Zowel de lokale besturen als de scholen kunnen onderling samenwerken om een zomerschool te organiseren. Daarnaast kunnen ze ook samenwerken met andere organisaties. De onderwijsinstellingen van het hoger onderwijs en het volwassenenonderwijs (bijv. lerarenopleidingen) worden daarbij expliciet genoemd in het decreet, maar het kan bijvoorbeeld ook gaan om de volgende organisaties:

- organisaties die ondersteuning bieden rond die delen van het curriculum waar de zomerschool op inzet (bijv. STEM-academies, organisaties die inzetten op leesbevordering, erkende ondernemingen in het kader van duaal leren enzovoort);
- organisaties die een bijdrage kunnen leveren aan de vormgeving van het vrijetijdsaanbod (bijv. jeugd- en vrijetijdsorganisaties, sportclubs, kunstacademies enzovoort);
- organisaties die lokaal verankerd zijn, en een bijdrage kunnen leveren aan toeleiding of contacten met specifieke doelgroepen (bijv. welzijnsorganisaties, jeugdwerking enzovoort);
- initiatieven die hun nut bewezen hebben op het vlak van individuele leerondersteuning.

Onderwijsinstellingen en lokale besturen die een samenwerkingsverband aangaan met andere partners, beslissen in onderlinge afstemming wie welke rol opneemt doorheen het traject en maken hierover interne afspraken (al dan niet vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst).

Een zomerschool kan georganiseerd worden op om het even welke geschikte locatie in Vlaanderen of binnen de context van het Nederlandstalige onderwijs in Brussel. Dit hoeft niet beperkt te worden tot fysieke schoolomgevingen. Zo behoren culturele centra en gemeenschapscentra, gemeentelijke infrastructuur, bibliotheken, musea enzovoort ook tot de mogelijkheden.

Paragraaf 2 van artikel 5 regelt de regierol van de lokale besturen. Er kan enkel sprake zijn van een regierol als het lokaal bestuur minstens twee onderwijsinstellingen betreft en de coördinatie op zich neemt. Ook daarvoor kan er samengewerkt worden. De subsidie voor de regierol kan in ieder geval slechts één keer per zomerschool worden toegekend.

Het decreet bepaalt zes opdrachten die minimaal in het kader van de regierol dienen opgenomen te worden:

- 1° ondersteuning bieden aan de betrokken onderwijsinstellingen bij de organisatie van zomerscholen. Deze ondersteuning kan bestaan uit:
 - a) het zoeken naar partners die het aanbod van de zomerscholen mee vormgeven met het oog op de realisatie van de doelstellingen, vermeld in artikel 3, tweede lid, en een brugfunctie vervullen tussen deze partners en de betrokken onderwijsinstellingen;
 - b) het ter beschikking stellen van infrastructuur, didactisch materiaal of ander materiaal voor de organisatie van de zomerscholen;
- 2° afstemming verzekeren tussen het lokale aanbod van de zomerscholen, en in voorkomend geval zelf een complementair aanbod organiseren;
- 3° een gezamenlijke subsidieaanvraag doen voor de lokale zomerscholen, en instaan voor de administratieve afhandeling ervan;
- 4° instaan voor de toeleiding van leerlingen naar het aanbod van de zomerscholen;
- 5° leerlingen, hun ouders en eventueel andere betrokken actoren informeren met betrekking tot het lokale aanbod van zomerscholen;
- 6° instaan voor de communicatie van het lokale aanbod van de zomerscholen.

De Vlaamse Regering krijgt de bevoegdheid om eventueel bijkomende opdrachten te formuleren.

Artikel 6

Het was van belang tijdens de organisatie van de zomerscholen in 2020 en 2021 om de zomerscholen in een sfeer van vrijblijvendheid te organiseren, zowel voor de betrokken organisatoren, het personeel dat in de zomerscholen tewerkgesteld werd, als voor de deelnemende leerlingen en hun ouders. Daarom is er voor gekozen om de zomerscholen te verankeren als projecten die worden gesubsidieerd. Daarom stelt paragraaf 1 van dit artikel dat de Vlaamse Regering hierover jaarlijks een beslissing kan nemen om de projecten, binnen de beschikbare begrotingskredieten, al dan niet te subsidiëren.

Paragraaf 2 van dit artikel legt de forfaitaire subsidiebedragen vast, de wijze van berekening en aan wie ze worden uitbetaald. De gehanteerde bedragen en het berekenings- en betalingsmechanisme zijn dezelfde als voor de zomerscholen 2021.

De financiering van de zomerschool bestaat uit twee delen:

- 1° de financiering van het onderwijs- en vrijetijdsaanbod;
- 2° de financiering van de regierol.

Voor elk van deze delen wordt per leerling een forfaitair bedrag uitgetrokken:

- de onderwijsinstelling of het lokaal bestuur neemt in zijn aanvraag een inschatting op van het aantal leerlingen dat men maximaal kan bereiken. Per leerling per dag van een zomerschool wordt een subsidie voorzien van 45 euro voor de organisatie van een onderwijsaanbod en het vrijetijdsaanbod (sport, cultuur enzovoort);
- in het geval een lokaal bestuur een regierol opneemt voor zomerscholen met verschillende partners, is er extra financiering voorzien. De regierol kan worden opgenomen voor alle, maar zeker voor minimum twee verschillende onderwijsinstellingen op haar grondgebied. Lokale besturen ontvangen voor de regierol 20 euro per leerling voor de volledige duur van de zomerschool;
- onderwijsinstellingen die geen beroep doen op de regierol van een lokaal bestuur ontvangen een extra subsidie van 5 euro per leerling voor de periode van de zomerschool, voor de indirecte kosten (overhead);
- het forfaitair subsidiebedrag wordt uitbetaald aan diegene die de aanvraag indient.

Indien er een samenwerkingsverband is tussen organisatoren van een zomerschool, dan wordt het subsidiebedrag uitbetaald aan de organisator die de aanvraag indient. Indien een lokaal bestuur of de Vlaamse Gemeenschapscommissie een regierol opneemt ten aanzien van een aantal scholen wordt het subsidiebedrag uitbetaald aan dat lokaal bestuur of de Vlaamse Gemeenschapscommissie die de regierol opneemt.

Paragraaf 3 regelt dat in het geval van een samenwerkingsverband of in het kader van een regierol, de betrokken organisatoren, instellingen of organisaties onderling afspraken kunnen maken over de interne verdeling en besteding van de subsidiebedragen.

Paragraaf 4 stelt voorop dat als de beschikbare begrotingskredieten van de Vlaamse Gemeenschap voor de organisatie van zomerscholen niet toelaten om de forfaitaire subsidiebedragen te voorzien per leerling, deze bedragen pro rata worden vermindert van de beschikbare begrotingskredieten.

Paragraaf 5, ten slotte, stelt dat de Vlaamse Regering de verdere procedure van indiening, en goedkeuring vastlegt, alsook een aantal verdere modaliteiten voor de toekenning van de forfaitaire subsidiebedragen.

Tijdens de edities van de zomerscholen in 2020 en 2021 was er telkens een monitoring en evaluatie voorzien, ofwel in de vorm van een wetenschappelijk onderzoek dat werd uitbesteed, ofwel door een beperkte inhoudelijke evaluatie die door de administratie werd opgezet. Er wordt decretaal voorzien dat ook de procedure van evaluatie van de subsidieprojecten van de zomerscholen in de toekomst door de Vlaamse Regering wordt bepaald.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken,
Inburgering en Gelijke Kansen,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en de Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

VOORONTWERP VAN DECREET
van 17 december 2021

Voorontwerp van decreet over de organisatie van zomerscholen

Op voorstel van de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen en de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het voorontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Algemene bepalingen

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder onderwijsinstellingen: instellingen van het basisonderwijs of het secundair onderwijs die de Vlaamse Gemeenschap erkent, financiert of subsidieert.

Art. 3. Een zomerschool bestaat uit een gevarieerd en doelgericht aanbod van onderwijs- en vrijetijdsactiviteiten dat gekoppeld is aan de onderwijsdoelen en het individuele onderwijstraject van de deelnemende leerlingen.

Een zomerschool heeft een van de volgende doelstellingen of beide doelstellingen:

- 1° aan de algemene competenties van de leerlingen werken;
- 2° de leerachterstand van de leerlingen remediëren.

Een zomerschool vindt plaats tijdens de zomervakantie. Een zomerschool heeft een maximale duur van tien volle dagen of twintig halve dagen. De Vlaamse Regering kan een afwijkende duur van een zomerschool bepalen voor een specifieke doelgroep.

Hoofdstuk 3. Voorwaarden voor de organisatie van zomerscholen

Art. 4. Een zomerschool kan alleen worden georganiseerd voor leerlingen die ingeschreven zijn in een onderwijsinstelling. De Vlaamse Regering kan de doelgroep van leerlingen waarop de zomerscholen zich richten, verder specificeren.

De organisator van een zomerschool deelt de leerlingen in groepen in zodat de onderwijs- en vrijetijdsactiviteiten op maat van het individuele onderwijstraject van elke deelnemende leerling aangeboden kunnen worden.

Een zomerschool is gratis voor de leerlingen en de leerlingen nemen deel op vrijwillige basis.

Art. 5. §1. In dit artikel wordt verstaan onder lokale besturen:

- 1° de gemeenten en de provincies van het Vlaamse Gewest;
- 2° de gemeenten gelegen in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

§2. Een zomerschool kan alleen georganiseerd worden in het Vlaamse Gewest of in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest door onderwijsinstellingen, lokale besturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

De organisatoren, vermeld in het eerste lid, kunnen voor de organisatie van een zomerschool onderling samenwerken of samenwerken met instellingen van het volwassenenonderwijs, instellingen van het hoger onderwijs, of andere organisaties.

§3. De lokale besturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie kunnen een regierol opnemen voor de organisatie van een zomerschool ten aanzien van minstens twee onderwijsinstellingen. De voormelde regierol bestaat minimaal uit de volgende taken:

- 1° ondersteuning bieden aan de onderwijsinstellingen in kwestie bij de lokale organisatie van zomerscholen. De voormelde ondersteuning kan bestaan uit de volgende opdrachten:
 - a) partners zoeken die het aanbod van de zomerscholen mee vorm geven om de doelstellingen, vermeld in artikel 3, tweede lid, te realiseren en een brugfunctie vervullen tussen die partners en de onderwijsinstellingen in kwestie;
 - b) infrastructuur, didactisch materiaal of ander materiaal ter beschikking stellen om de zomerscholen te organiseren;
- 2° afstemming verzekeren tussen het lokale aanbod van de zomerscholen en, in voorkomend geval, zelf een complementair aanbod organiseren;
- 3° een gezamenlijke subsidieaanvraag indienen voor de zomerscholen die lokaal georganiseerd worden, en instaan voor de administratieve afhandeling ervan;
- 4° instaan voor de toeleiding van leerlingen naar het aanbod van de zomerscholen;
- 5° leerlingen, hun ouders en eventueel andere betrokken actoren informeren over het lokale aanbod van zomerscholen;
- 6° instaan voor de communicatie over het lokale aanbod van zomerscholen.

Hoofdstuk 4. Projectsubsidies voor de organisatie van zomerscholen

Art. 6. De Vlaamse Regering kan jaarlijks projecten subsidiëren voor de organisatie van zomerscholen binnen de begrotingskredieten die de Vlaamse Gemeenschap ter beschikking stelt.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure van indiening, goedkeuring en evaluatie van de projecten voor de organisatie van zomerscholen, alsook de wijze van toekenning van de projectsubsidies.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en
Gelijke Kansen,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

ADVIES VAN DE VLAAMSE ONDERWIJSRAAD

Geen structurele onderwijstijd in de zomervakantie

Advies over het voorontwerp van decreet over de organisatie van zomerscholen

●
● **Wijs beleid door overleg**

Vlaamse Onderwijsraad
Koning Albert II-laan 37
BE-1030 Brussel
T +32 2 219 42 99

www.vlor.be
info@vlor.be

Advies op vraag van Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand op 21 december 2021

Uitgebracht door de Algemene Raad op 27 januari 2022 met eenparigheid van stemmen

Vorbereiding: werkgroep Crisisbestendig onderwijs op 19 januari 2022 onder voorzitterschap van Luc De Man

Inbreng van de Raad Basisonderwijs op 12 januari 2022, Raad Secundair Onderwijs op 13 januari 2022

Dossierbeheerder: Marleen Colpin

Inhoud

1	Situering.....	28
2	Een plaats voor zomerscholen?	28
	Niet in de plaats van gelijke onderwijskansenbeleid	28
	Geen voorafname op debat over organisatie schooljaar.....	28
	Enkel in geval van overmacht.....	28
	Onvoldoende kader	29
	Recht op onderwijs via kwaliteitsvol regulier onderwijs.....	29
3	Als zomerinitiatieven georganiseerd worden.....	29
	Bewaak de lijn tussen onderwijs en vrije tijd.....	29
	Garandeer het niet-verplichte karakter voor deelnemers	29
	Garandeer autonomie over invulling door organisatoren	30
	Garandeer vrijwilligheid en voorzie een goede regeling voor de begeleiders	30
	Voer bijkomend onderzoek om effecten in kaart te brengen.....	30
	Bronnen.....	31

1 Situering

Om de gevolgen van schoolsluitingen en leerachterstand op te vangen, werden er na de twee afgelopen 'coronaschooljaren' in de zomervakanties zomerscholen georganiseerd. Die zomerscholen waren een initiatief van minister Weyts en minister Somers. De visienota 'Van kwetsbaar naar weerbaar' kondigde al eerder aan dat de zomerscholen voor de volgende jaren structureel verankerd zouden worden.¹ In zijn advies over die nota formuleerde de Vlor al zijn bedenkingen bij dat voorstel.² Nu het voorontwerp van decreet voor advies wordt voorgelegd aan de Vlor, werken we dat standpunt verder uit.

2 Een plaats voor zomerscholen?

De Vlor blijft bij zijn principiële standpunt dat zomerscholen nu niet structureel verankerd moeten worden.

Kwetsbare leerlingen worden in de nota bij het decreet benoemd als de doelgroep voor wie het zinvol kan zijn om extra leertijd te creëren en het leerverlies door de zomer te beperken. De Vlor heeft daar twee principiële bedenkingen bij.

Niet in de plaats van gelijke onderwijskansenbeleid

Ten eerste moet de kwetsbaarheid van leerlingen en de kansongelijkheid die dat met zich meebrengt, maximaal aangepakt worden binnen het reguliere onderwijs en de tijd die daarvoor voorzien is. In de scholen wordt het gelijke onderwijskansenbeleid voor alle leerlingen uitgestippeld, met extra ondersteuning, stimulansen en remediëring voor wie dat nodig heeft. Dat traject loopt gedurende een heel schooljaar. Het is niet mogelijk om met een zomerschool van tien dagen alle problemen op te lossen of een individueel leertraject buiten de reguliere onderwijstijd te laten doorlopen.

Geen voorafname op debat over organisatie schooljaar

Ten tweede loopt volop het debat over leerverlies tijdens de zomer of hoe je het schooljaar het best kan organiseren om aan gelijke onderwijskansen te werken. Minister Weyts heeft de Vlor gevraagd om het draagvlak te onderzoeken voor een eventuele reorganisatie van het schooljaar en de kritische voorwaarden daarbij. In een denkoefening over de duurtijd van de zomervakantie hebben stimulerende zomeractiviteiten ook een plaats. Door de zomerscholen nu al structureel te verankeren, doet de overheid een voorafname op de uitkomst van dat grotere, nog lopende debat.

Enkel in geval van overmacht

Ziet de Vlor dan helemaal geen plaats voor zomerscholen? Toch wel. Als er structureel verlies is van reguliere onderwijstijd, zoals de voorbije schooljaren het geval was, dan kan het een piste zijn om die tijd elders te compenseren. De zomerscholen hebben die rol dan ook opgenomen in 2020

¹ Vlaamse Regering. [Visienota Van kwetsbaar naar weerbaar. Deel 1. Beter leren, beter voelen. Plan voor een kwalitatief versterkt onderwijs in uitvoering van het relanceplan Vlaamse Veerkracht](#), 11 mei 2021.

² Vlor, Algemene Raad. [Kwetsbaarheid aanpakken via weerbaar onderwijs. Advies over de visienota 'Van kwetsbaar naar weerbaar – deel 1 – beter leren, beter voelen'](#), 10 juni 2021.

en 2021. Op basis van de inschatting van het verloop van het huidige schooljaar, kan het in 2022 om dezelfde reden opnieuw zinvol zijn.

Daarvoor is echter geen voorontwerp van decreet nodig.

Onvoldoende kader

Het voorliggende ontwerp wil een duidelijk kader scheppen om op die manier meer tijd te geven aan organisatoren, wat de voorbije jaren een pijnpunt was. Maar aan die doelstelling komt het niet tegemoet. Het voorontwerp laat daarvoor te veel beslissingsruimte aan de Vlaamse Regering over de doelgroep en over de projectsubsidies. Dat zal tot onvoorspelbaarheid en onduidelijkheid blijven leiden. De organisatoren moeten tijdig de nodige inhoudelijke informatie hebben en zicht op het beschikbare budget op Vlaams en lokaal niveau, om op een duurzame manier aan de slag te kunnen gaan.

Recht op onderwijs via kwaliteitsvol regulier onderwijs

Buiten crisistijden is enkel het reguliere onderwijs aan zet om het recht op kwaliteitsvol onderwijs en gelijke onderwijskansen voor alle leerlingen te garanderen. De middelen voor zomerscholen kunnen dan ook beter ingezet worden voor kwaliteitsvol regulier onderwijs.

3 Als zomerinitiatieven georganiseerd worden...

Bewaak de lijn tussen onderwijs en vrije tijd

Door de term 'school' te gebruiken, wordt de verwachting gewekt dat zomerscholen behoren tot het formeel onderwijs. Dat klopt niet: zomerscholen zijn een vorm van niet-formele educatie. De term 'school' is verbonden aan erkenningsvoorwaarden, regels en kwaliteitscontrole. Dat geldt allemaal niet voor zomerscholen. De Vlor spreekt dan ook liever van 'zomerinitiatieven'. 'Zomerprojecten' is een andere suggestie voor een correctere of meer aantrekkelijke benaming.

Zomerinitiatieven maken deel uit van het vrijetijdsaanbod en kunnen dus waardevol zijn voor de ontwikkeling en versterking van algemene competenties (eerste doelstelling in het voorontwerp van decreet, artikel 3), net zoals andere vrijetijdsinitiatieven. De koppeling aan onderwijsdoelen en het individueel leertraject van leerlingen die het decreet maakt, is niet wenselijk en ook niet realistisch. Je kan bovendien niet zomaar individuele gegevens van leerlingen gaan uitwisselen zonder de privacy te schenden.

Iedereen heeft recht op vrije tijd en de vrije invulling ervan. Dat kan het best gegarandeerd worden als het vrijetijdsaanbod maximaal toegankelijk is voor iedereen. De Vlor dringt dan ook aan op structureel inclusief domeinoverschrijdend beleid dat inzet op een breed toegankelijk vrijetijdsaanbod voor iedereen. Dat kan via een aanbod van zomerinitiatieven, die volledig kosteloos moeten zijn, maar ook door te werken aan de laagdrempeligheid van andere bestaande initiatieven. En door het hele aanbod voldoende bekend te maken bij ouders en hun kinderen.

Garandeer het niet-verplichte karakter voor deelnemers

Deelnemers aan zomerinitiatieven moeten dat uit eigen beweging kunnen doen. Dat komt in het gedrang doordat een bepaalde doelgroep, namelijk kwetsbare leerlingen, gevisieerd wordt. En doordat het decreet voorschrijft dat er op maat moet gewerkt worden van het individuele leertraject van leerlingen. Zomerinitiatieven mogen geen verplichte of aanbevolen verlenging van de

onderwijstijd worden voor kwetsbare leerlingen. Ze mogen ouders niet voor een dilemma plaatsen door impliciet of expliciet verwachtingen te creëren of de verantwoordelijkheid bij hen te leggen. De realiteit van de voorbije zomers leert ons dat er wel degelijk een zekere druk ervaren wordt. Er mag zeker geen huiswerk gegeven worden.

Garandeer autonomie over invulling door organisatoren

Hoe een zomerinitiatief inhoudelijk ingevuld wordt en hoe het vorm krijgt, behoort tot de autonomie van de organisatoren. Zij bepalen de doelen en hoe die nagestreefd worden via de ingerichte activiteiten. De rol van de lokale besturen is daarbij ondersteunend.

Garandeer vrijwilligheid en voorzie een goede regeling voor de begeleiders

De volwassenen die kinderen en jongeren begeleiden en animeren tijdens een zomerinitiatief, moeten dat altijd op vrijwillige basis kunnen doen. Omdat er ook naar onderwijzend personeel gekeken wordt om een rol op te nemen, vragen we om een zorgvuldige regeling te voorzien. Die regeling moet rekening houden met het formele kader waarin zij tewerkgesteld zijn én een meerwaarde genereren. De praktijk van de voorbije zomers leert dat grondig onderzoek en afstemming van regionale en federale wetgeving nodig is.

Voer bijkomend onderzoek om effecten in kaart te brengen

De impactanalyse in de memorie van toelichting bij het decreet stelt dat zomerscholen een effectieve manier zijn om leervertraging aan te pakken en er de voorbije zomers erin geslaagd zijn om de meest kwetsbare leerlingen te bereiken. De Vlor vindt dat die conclusies te snel getrokken worden en vraagt om bijkomend onderzoek. Daarbij is ook een vergelijking met het effect van andere vrijetijdsinitiatieven aan de orde, maar ook met het effect van andere interventies om leervertraging of leerachterstand aan te pakken in de reguliere onderwijstijd.

Mia Douderlungne
administrateur-generaal

Ann Verreth
algemeen voorzitter

Bronnen

Vlaamse Regering. [Visienota Van kwetsbaar naar weerbaar. Deel 1. Beter leren, beter voelen. Plan voor een kwalitatief versterkt onderwijs in uitvoering van het relanceplan Vlaamse Veerkracht](#), 11 mei 2021.

Vlor, Algemene Raad. [Kwetsbaarheid aanpakken via weerbaar onderwijs. Advies over de visienota 'Van kwetsbaar naar weerbaar – deel 1 – beter leren, beter voelen'](#), 10 juni 2021.

VOORONTWERP VAN DECREET
van 11 februari 2022

Voorontwerp van decreet over de organisatie van zomerscholen

Op voorstel van de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen en de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het voorontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Algemene bepalingen

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder onderwijsinstellingen: instellingen van het basisonderwijs of het secundair onderwijs die de Vlaamse Gemeenschap erkent, financiert of subsidieert.

Art. 3. Een zomerschool bestaat uit een gevarieerd en doelgericht aanbod van onderwijs- en vrijetijdsactiviteiten dat gekoppeld is aan de individuele leernoden van de deelnemende leerlingen.

Een zomerschool heeft een van de volgende doelstellingen of beide doelstellingen:

- 1° aan de algemene competenties van de leerlingen werken;
- 2° de leerachterstand van de leerlingen remediëren.

Een zomerschool vindt plaats tijdens de zomervakantie. Een zomerschool heeft een maximale duur van tien volle dagen of twintig halve dagen. De Vlaamse Regering kan een afwijkende duur van een zomerschool bepalen voor een specifieke doelgroep.

Hoofdstuk 3. Voorwaarden voor de organisatie van zomerscholen

Art. 4. Een zomerschool kan alleen worden georganiseerd voor leerlingen die ingeschreven zijn in een onderwijsinstelling. De Vlaamse Regering kan de doelgroep van leerlingen waarop de zomerscholen zich richten, verder specificeren.

De organisator van een zomerschool deelt de leerlingen in zodat de onderwijs- en vrijetijdsactiviteiten op maat van elke deelnemende leerling aangeboden kunnen worden.

Een zomerschool is gratis voor de leerlingen en de leerlingen nemen deel op vrijwillige basis.

De aanstelling van personeelsleden binnen een zomerschool gebeurt overeenkomstig de wettelijke of decretale bepalingen die van toepassing zijn op de arbeidsverhouding tussen de organisator van een zomerschool en het personeelslid in kwestie. De aanstelling gebeurt steeds op vrijwillige basis

Art. 5. §1. In dit artikel wordt verstaan onder lokale besturen:

- 1° de gemeenten en de provincies van het Vlaamse Gewest;
- 2° de Vlaamse Gemeenschapscommissie in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

§2. Een zomerschool kan alleen georganiseerd door onderwijsinstellingen en lokale besturen.

De organisatoren, vermeld in het eerste lid, kunnen voor de organisatie van een zomerschool onderling samenwerken of samenwerken met instellingen van het volwassenenonderwijs, instellingen van het hoger onderwijs, of andere organisaties.

§3. De lokale besturen kunnen een regierol opnemen voor de organisatie van een zomerschool ten aanzien van minstens twee onderwijsinstellingen. Voor de regierol kunnen de lokale besturen onderling samenwerken.. De voormelde regierol bestaat minimaal uit de volgende taken:

- 1° ondersteuning bieden aan de onderwijsinstellingen in kwestie bij de lokale organisatie van zomerscholen. De voormelde ondersteuning kan bestaan uit de volgende opdrachten:
 - a) partners zoeken die het aanbod van de zomerscholen mee vorm geven om de doelstellingen, vermeld in artikel 3, tweede lid, te realiseren en een brugfunctie vervullen tussen die partners en de onderwijsinstellingen in kwestie;
 - b) infrastructuur, didactisch materiaal of ander materiaal ter beschikking stellen om de zomerscholen te organiseren;
- 2° afstemming verzekeren tussen het lokale aanbod van de zomerscholen en, in voorkomend geval, zelf een complementair aanbod organiseren;
- 3° een gezamenlijke subsidieaanvraag indienen voor de zomerscholen die lokaal georganiseerd worden, en instaan voor de administratieve afhandeling ervan;
- 4° instaan voor de toeleiding van leerlingen naar het aanbod van de zomerscholen;
- 5° leerlingen, hun ouders en eventueel andere betrokken actoren informeren over het lokale aanbod van zomerscholen;

6° instaan voor de communicatie over het lokale aanbod van zomerscholen.

Hoofdstuk 4. Projectsubsidies voor de organisatie van zomerscholen

Art. 6. De Vlaamse Regering kan jaarlijks projecten subsidiëren voor de organisatie van zomerscholen binnen de begrotingskredieten die de Vlaamse Gemeenschap ter beschikking stelt.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure van indiening, goedkeuring en evaluatie van de projecten voor de organisatie van zomerscholen, alsook de wijze van toekenning van de projectsubsidies.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en
Gelijke Kansen,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE afdeling Wetgeving

advies 71.050/1
van 18 maart 2022

over

een voorontwerp van decreet ‘over de organisatie van
zomerscholen’

Op 16 februari 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘over de organisatie van zomerscholen’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 10 en 17 maart 2022. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wouter PAS en Inge VOS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Brecht STEEN, eerste auditeur-afdelingshoofd.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 18 maart 2022.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond,¹ alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet beoogt een juridisch kader te scheppen voor de zomerscholen, die door onderwijsinstellingen en lokale besturen kunnen worden georganiseerd gedurende de zomervakantie.

Daartoe worden in de eerste plaats de aard en het doel van een zomerschool vastgelegd (artikel 3 van het voorontwerp). Vervolgens worden de voorwaarden bepaald waaronder een zomerschool kan worden georganiseerd, met name wie de zomerschool kan organiseren en op welke wijze dat kan gebeuren, alsook de mogelijke regierol daarbij van de lokale besturen (artikel 5), voor welke leerlingen de zomerschool is bestemd en welke de rechten van die leerlingen zijn (artikel 4, eerste tot derde lid), alsook de wijze waarop de personeelsleden worden aangesteld (artikel 4, vierde lid). Ten slotte wordt de subsidiëring van de zomerscholen via projectsubsidies in het vooruitzicht gesteld (artikel 6).

ALGEMENE OPMERKINGEN

3.1. In artikel 1 van het voorontwerp wordt bepaald dat het ontworpen decreet zowel een gemeenschaps- als een gewestaangelegenheid regelt. Rekening houdend met de betrokkenheid van de onderwijsinstellingen bij de te regelen materie en met de aard van de zomerscholen kan niet worden betwijfeld dat de ontworpen regeling een gemeenschapsaangelegenheid betreft.² Veel minder duidelijk is waarom in artikel 1 van het voorontwerp tevens van een gewestaangelegenheid melding wordt gemaakt.

3.2. In de memorie van toelichting wordt in de volgende bewoordingen aan een gewestaangelegenheid gerefereerd:

“32. Het decreet regelt ook een gewestaangelegenheid, meer specifiek vanuit de bevoegdheid Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid, voor zover het een mogelijke coördinerende rol vastlegt voor de lokale besturen van het Vlaamse Gewest (artikel 5, §2). Tijdens de eerste editie van de zomerscholen In 2020 werd vastgesteld dat zowel de

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder de rechtsgrond de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

² Dat een zomerschool ook vrijetijdsactiviteiten aanbiedt (zie artikel 3, eerste lid, van het voorontwerp), doet van de kwalificatie als onderwijsaangelegenheid niets af en maakt van het voorontwerp nog geen aangelegenheid van vrijetijdsbesteding in de zin van artikel 4, 10°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’. De vrijetijdsactiviteiten worden door het voorontwerp immers op zich niet geregeld en kunnen nooit op zichzelf worden georganiseerd, waardoor het zwaartepunt van de regeling onmiskenbaar bij het onderwijs ligt.

kwaliteit van het onderwijsaanbod als van het vrijetijdsaanbod van een zomerschool gebaat zijn bij een sterke inbreng van de lokale besturen:

Voor het onderwijsaanbod: de gezamenlijke projecten die werden ingediend door lokale besturen waren meer kwaliteitsvol. Er werd hier duidelijk gestreefd naar ‘dekking’ van de verschillende onderwijsniveaus en types op lokaal niveau. Indien nodig, kunnen ze zelfs zomerscholen organiseren waar hiaten dreigen te ontstaan qua doelgroep of wijk/district. Lokale besturen staan ook dicht bij de scholen op lokaal niveau en hebben contacten via bestaande overlegplatforms (zoals het LOP). Een coördinerend lokaal bestuur kan ook makkelijker lokale partners inschakelen die in staat zijn om de meer kwetsbare doelgroepen te bereiken en toe te leiden naar het aanbod (welzijnsorganisaties, jeugdwerkers,...).

- Voor het vrijetijdsaanbod: de lokale besturen zijn ook het best geplaatst om een kwaliteitsvol vrijetijdsaanbod uit te werken, aangezien zij contacten hebben met de lokale partners die kunnen instaan voor sport, spel, cultuur,... Op die manier kunnen zij ook toezien op de gewenste integratie van het schoolse- en vrijetijdsaanbod.

Daarom werd er gekozen om voor de zomervakantie van 2021 de zomerscholen te organiseren vanuit twee beleidsdomeinen: Onderwijs en Vorming enerzijds, en Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid anderzijds. Bovendien kregen lokale besturen de mogelijkheid een regierol op te nemen, die ook via subsidies werd gehonoreerd. Deze mogelijke regierol voor de lokale besturen wordt nu ook decretaal verankerd.”

3.3. Dat de in het voorontwerp beoogde projecten mede worden gefinancierd vanuit het beleidsdomein Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid en de gemeenten daarbij een coördinerende of organiserende rol kunnen spelen, betekent nog niet dat de geregelde aangelegenheid een gewestaangelegenheid zou zijn. De financiering vanuit een welbepaald beleidsdomein kan weliswaar een aanwijzing zijn voor de bevoegdheidsrechtelijke kwalificatie maar is op zichzelf niet doorslaggevend.

Er valt bovendien niet in te zien welke aangelegenheden inzake ondergeschikte besturen bedoeld in artikel 6, § 1, eerste lid, VIII, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ in het voorontwerp zouden worden geregeld.

3.4. Voor zover de ontworpen regeling het stedenbeleid zou beogen te regelen, valt op te merken dat het stedenbeleid bevoegdheidsrechtelijk weliswaar kan refereren aan zowel een gewest- als een gemeenschapsaangelegenheid. In advies 33.601/1/V van 5 september 2002³ over het ontwerpdecreet dat heeft geleid tot de oprichting van het Vlaams Stedenfonds, merkte de Raad van State in dat verband immers het volgende op:

“2. Volgens artikel 1 van het ontwerp regelt het ontworpen decreet een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

De ontworpen regeling beoogt het verlenen van een financiële steun aan plaatselijke overheden (een aantal steden en de VGC), voor de uitvoering van beleidsovereenkomsten (zie artikel 12, § 4, van het ontwerp). Het ontwerp voorziet aldus in een regeling van een aspect van de financiering van de voornoemde plaatselijke overheden.

³ Adv.RvS 33.601/1/V van 5 september 2002, over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 13 december 2002 ‘tot vaststelling van de regels inzake de werking en de verdeling van het Vlaams Stedenfonds’, *Parl.St.* VI.Parl. 2002-03, nr. 1367/1, 44-45.

Voor een dergelijke regeling, waarbij de plaatselijke overheden gefinancierd worden voor de uitvoering van taken in het kader van het stedenbeleid⁴ dat door de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest gevoerd wordt, kunnen zowel de Gemeenschap als het Gewest bevoegd geacht worden. Krachtens artikel 6, § 1, VIII, 10°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen zijn de gewesten immers bevoegd inzake de financiering van de ondergeschikte besturen, in zoverre het gaat om de financiering van opdrachten uit te voeren door de gemeenten, de agglomeraties en federaties van gemeenten, de provincies en andere publiekrechtelijke rechtspersonen, in de tot de bevoegdheid van de gewesten behorende aangelegenheden. Volgens dezelfde bepaling zijn de gemeenschappen voor die financiering bevoegd wanneer die opdrachten betrekking hebben op een aangelegenheid waarvoor zij bevoegd zijn.”

Wanneer het aspect inzake stedenbeleid dat het voorwerp van regelgeving uitmaakt terug te voeren valt tot een welbepaalde gemeenschapsaangelegenheid, zoals te dezen het onderwijs, kan de ontworpen regeling enkel als een gemeenschapsaangelegenheid worden beschouwd. Dit is hier met name het geval aangezien geen enkele bepaling van het voorontwerp kan worden gekwalificeerd als een andere aangelegenheid dan die inzake onderwijs.

3.5. Dat de gemeenten worden betrokken bij de regeling van een onderwijsaangelegenheid maakt de vaststelling niet ongedaan dat het om een onderwijsaangelegenheid, en dus een gemeenschapsaangelegenheid, gaat.

De gemeenschappen zijn immers bevoegd om de lokale besturen, in het kader van het medebewind, te betrekken bij het voeren van een beleid dat binnen hun bevoegdheid valt (artikel 6, § 1, VIII, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, en artikel 46 van de gewone wet van 9 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’). Zij zijn ook bevoegd om de aldus toevertrouwde opdrachten te financieren aangezien de gewesten slechts bevoegd zijn voor de “financiering van de opdrachten uit te voeren door de gemeenten (...) in de tot de bevoegdheid van de gewesten behorende aangelegenheden, behalve wanneer die opdrachten betrekking hebben op een aangelegenheid waarvoor de federale overheid of de gemeenschappen bevoegd zijn” (artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 10°, van de voornoemde bijzondere wet).⁵

Voor zover de projecten mede worden gefinancierd vanuit het beleidsdomein Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid – dat, omwille van het laatstgenoemde onderdeel van het beleidsdomein ook op gemeenschapsaangelegenheden betrekking kan hebben –, betekent op zichzelf niet dat een gewestaangelegenheid wordt geregeld. Doorslaggevend blijft echter de aangelegenheid die wordt gesubsidieerd en, zoals hoger aangegeven, is dat te dezen een onderwijsaangelegenheid.

⁴ Voetnoot 3 in het advies: Het stedenbeleid is ruimer dan de enkele “stadsvernieuwing”, als bedoeld in artikel 6, § 1, I, 4°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, waarvoor alleen de gewesten bevoegd zijn. Tot het stedenbeleid behoren ook aspecten die verband houden met cultuur en bijstand aan personen (bevoegdheid van de gemeenschappen) en met economie, leefmilieu, ruimtelijke ordening, enzovoorts (bevoegdheid van de gewesten).

⁵ In dezelfde zin adv.RvS 36.064/VR/3 van 2 december 2003, over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 2 april 2004 ‘betreffende het beleid inzake convenants gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking’, *Parl.St.* VI.Parl. 2003-04, nr. 2099/1, p. 46, opmerking 16.

3.6. Uit wat voorafgaat lijkt ertoe te moeten worden besloten dat in het om advies voorgelegde voorontwerp uitsluitend een gemeenschapsaangelegenheid wordt geregeld en dat, indien erin tevens een gewestaangelegenheid zou worden beoogd, in de loop van de parlementaire behandeling van het ontworpen decreet zou moeten worden verduidelijkt waaruit dergelijke gewestbevoegdheid bestaat, er daarbij rekening mee houdend dat de redenering die op dat punt nu al in de memorie van toelichting is ingeschreven, niet noodzakelijk leidt tot de conclusie dat het voorontwerp van decreet effectief mede betrekking heeft op een gewestaangelegenheid.⁶

4. Het voorontwerp bevat verschillende machtigingen aan de Vlaamse Regering, onder meer wat betreft het bepalen van de duur van de zomerscholen voor specifieke doelgroepen (artikel 3, derde lid), het specificeren van de doelgroep van de zomerscholen (artikel 4, eerste lid), het subsidiëren van de zomerschoolprojecten (artikel 6, eerste lid), en het bepalen van de procedure van indiening, goedkeuring en evaluatie van de zomerschoolprojecten (artikel 6, tweede lid).

Artikel 24, § 5, van de Grondwet bepaalt dat de inrichting, de erkenning of de subsidiëring van het onderwijs door de gemeenschap wordt geregeld door de wet of het decreet. Volgens de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof⁷ drukt deze bepaling de wil van de Grondwetgever uit om aan de bevoegde wetgever de zorg voor te behouden een regeling te treffen voor de essentiële aspecten of elementen van het onderwijs, wat de inrichting, erkenning of subsidiëring ervan betreft, doch verbiedt die bepaling niet dat onder bepaalde voorwaarden opdrachten aan andere overheden worden toevertrouwd. Die grondwettelijke bepaling vereist dat de door de decreetgever verleende delegaties alleen betrekking hebben op de tenuitvoerlegging van de door hem vastgestelde beginselen. De gemeenschapsregering of een andere overheid zou daarmee de onnauwkeurigheid van die beginselen niet kunnen opvangen of onvoldoende omstandige beleidskeuzes niet kunnen verfijnen.

Doordat enerzijds de Vlaamse Regering de doelgroep van de zomerscholen kan specificeren zonder dat daartoe criteria zijn bepaald (artikel 4, eerste lid) en anderzijds het bedrag van de subsidiëring niet is geregeld (artikel 6, eerste lid)⁸, kan eraan worden getwijfeld of het voorontwerp wel alle essentiële elementen van de regeling vastlegt, waardoor niet valt uit te sluiten dat het aan de Vlaamse Regering wordt gelaten om onvoldoende omstandige beleidskeuzes verder

⁶ De volgende bijkomende uitleg van de gemachtigde houdt evenmin een voldoende sluitende verklaring in waarom tevens gewestaangelegenheden zouden worden beoogd: “Wij hebben het decreet inderdaad nu opgemaakt vanuit een gemeenschaps- én een gewestbevoegdheid omdat de zomerscholen een gezamenlijk initiatief zijn vanuit de bevoegdheid Onderwijs, een gemeenschapsbevoegdheid, en de bevoegdheid Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid, een gewestbevoegdheid, waaraan ook gemeenschapsmiddelen én gewestmiddelen gekoppeld worden. De tegenproof, hier enkel een gemeenschapsaangelegenheid van maken, valt niet te verkiezen boven de huidige regeling gezien de financiële én inhoudelijke betrokkenheid van het Vlaams Gewest. Toch is het onderscheid zoals vooropgesteld niet zo zwart-wit en is de regierol in de praktijk ook erg verwant met de rol die de VGC elke dag vervult als netwerkorganisatie (...)”.

⁷ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, zie bijvoorbeeld GwH 15 maart 2011, nr. 40/2011, B.6.3, en GwH 12 juni 2012, nr. 72/2012, B.4.

⁸ Artikel 6, eerste lid, van het voorontwerp, bepaalt dat de projecten kunnen worden gesubsidieerd “binnen de begrotingskredieten”. Weliswaar heeft het Grondwettelijk Hof in arrest 17/2006 (GwH 1 februari 2006, nr. 17/2006, B.5.4) overwogen dat “[h]et feit dat die bepaling jaarlijks gebeurt, enerzijds, en de noodzaak ze te verantwoorden vanuit de door de decreetgever vastgestelde *beschikbare begrotingskredieten*, anderzijds, [aan]tonen (...) dat deze de grenzen van de verordeningbevoegdheid van de Regering heeft aangegeven”, maar dit was slechts het geval in één arrest dat heel specifiek de subsidiëring van een welbepaald onderwijsambt betrof.

te verfijnen, hetgeen niet in overeenstemming is met het legaliteitsbeginsel in artikel 24, § 5, van de Grondwet.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 4

5. Overeenkomstig artikel 4, eerste lid, van het voorontwerp, kan een zomerschool alleen worden georganiseerd voor leerlingen die ingeschreven zijn in een onderwijsinstelling. Dit zou inhouden dat zomerscholen niet zouden open staan voor leerlingen die huisonderwijs volgen, hetgeen vragen zou kunnen doen rijzen in het licht van het grondwettelijk gewaarborgde gelijkheidsbeginsel. Aan de afdeling Wetgeving werd evenwel meegedeeld dat het de bedoeling is om de zomerscholen ook toegankelijk te maken voor de leerlingen die huisonderwijs volgen. De tekst van artikel 4, eerste lid, van het voorontwerp, zal daartoe moeten worden aangepast.

Artikel 5

6. Artikel 5, § 1, van het voorontwerp houdt in dat de lokale besturen van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad geen lokale besturen in de zin van het ontworpen decreet vormen. Overeenkomstig artikel 5, § 2, kunnen Brusselse gemeenten aldus geen zomerscholen in de zin van het decreet organiseren. Gelet op artikel 5, § 3, kunnen die gemeenten geen regierol opnemen voor de organisatie van een zomerschool.

Wat de territoriale bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap in onderwijsaangelegenheden betreft, volgt uit artikel 127, § 2, van de Grondwet dat die bevoegdheid beperkt is tot het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Wat dit laatste gebied betreft, hebben de decreten slechts kracht van wet ten aanzien van de instellingen die wegens hun activiteiten moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap.

Gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad kunnen niet beschouwd worden als instellingen die uitsluitend tot de Vlaamse Gemeenschap behoren. Hieruit volgt dat de decreetgever geen verplichtingen kan opleggen aan die gemeenten. Het staat de betrokken gemeenten echter vrij om, gelet op artikel 5 van de wet van 30 juli 1963 ‘houdende de taalregeling in het onderwijs’, Nederlandstalig onderwijs te organiseren en onderwijsinstellingen op te richten die activiteiten ontwikkelen welke specifiek gericht zijn op de Vlaamse Gemeenschap. In dat geval vallen die eentalige gemeentelijke instellingen onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap, en zijn de decreten van de Vlaamse Gemeenschap i.v.m. onderwijs op hen van toepassing.

Bij decreet kan de Vlaamse Gemeenschap dus regelend optreden ten aanzien van, en kan zij subsidies verlenen aan eentalige instellingen die door de gemeenten (op vrijwillige basis) worden opgericht. Bij decreet kunnen geen verplichtingen opgelegd worden aan gemeenten van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Als een Brusselse gemeente evenwel een

Vlaamse instelling opricht, die beantwoordt aan de voorwaarden die bij decreet worden bepaald, dan kan die gemeente voor de werking ervan aanspraak maken op de subsidiëring waarin het decreet voorziet.

In casu betekent dit dat de decreetgever een subsidieregeling kan uitwerken, welke mede van toepassing is op de Nederlandstalige zomerscholen die door de Brusselse gemeenten zouden worden georganiseerd. Er is dus geen bevoegdheidsrechtelijke reden om artikel 5, § 2, van het voorontwerp niet van toepassing te maken op de lokale besturen van het tweetalige gebied. Ook de regierol, geregeld in artikel 5, § 3, kan door de Brusselse gemeenten worden opgenomen, op voorwaarde dat deze regierol enkel betrekking heeft op instellingen die beschouwd moeten worden als uitsluitend tot de Vlaamse Gemeenschap te behoren.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Marnix VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

Op voorstel van de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen en de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Algemene bepalingen

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° onderwijsinstellingen: instellingen van het basisonderwijs of het secundair onderwijs die de Vlaamse Gemeenschap erkent, financiert of subsidieert;
- 2° lokale besturen: de gemeenten en de provincies van het Vlaamse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Art. 3. Een zomerschool bestaat uit een gevarieerd en doelgericht aanbod van onderwijs- en vrijetijdsactiviteiten dat gekoppeld is aan de individuele leernoden van de deelnemende leerlingen.

Een zomerschool heeft een van de volgende doelstellingen of beide doelstellingen:

- 1° aan de algemene competenties van de leerlingen werken;
- 2° de leerachterstand van de leerlingen remediëren.

Een zomerschool vindt plaats tijdens de zomervakantie. Een zomerschool heeft een duur van tien volle dagen of twintig halve dagen. De Vlaamse Regering kan een afwijkende duur van een zomerschool bepalen voor een specifieke doelgroep.

Hoofdstuk 3. Voorwaarden voor de organisatie van zomerscholen

Art. 4. Een zomerschool kan alleen worden georganiseerd voor kleuters en leerplichtige leerlingen.

De organisator van een zomerschool deelt de leerlingen in zodat de onderwijs- en vrijetijdsactiviteiten op maat van elke deelnemende leerling aangeboden kunnen worden.

Een zomerschool is gratis voor de leerlingen en de leerlingen nemen deel op vrijwillige basis.

De aanstelling van personeelsleden binnen een zomerschool gebeurt overeenkomstig de wettelijke of decretale bepalingen die van toepassing zijn op de arbeidsverhouding tussen de organisator van een zomerschool en het personeelslid in kwestie. De aanstelling gebeurt steeds op vrijwillige basis.

Art. 5. §1. Een zomerschool kan alleen georganiseerd worden door onderwijsinstellingen en lokale besturen.

De organisatoren, vermeld in het eerste lid, kunnen voor de organisatie van een zomerschool onderling samenwerken of samenwerken met instellingen van het volwassenenonderwijs, instellingen van het hoger onderwijs, of andere organisaties.

§2. De lokale besturen kunnen een regierol opnemen voor de organisatie van een zomerschool ten aanzien van minstens twee onderwijsinstellingen. Voor de regierol kunnen de lokale besturen onderling samenwerken. De voormelde regierol bestaat minimaal uit de volgende taken:

- 1° ondersteuning bieden aan de onderwijsinstellingen in kwestie bij de lokale organisatie van zomerscholen. De voormelde ondersteuning kan bestaan uit de volgende opdrachten:
 - a) partners zoeken die het aanbod van de zomerscholen mee vormgeven om de doelstellingen, vermeld in artikel 3, tweede lid, te realiseren en een brugfunctie vervullen tussen die partners en de onderwijsinstellingen in kwestie;
 - b) infrastructuur, didactisch materiaal of ander materiaal ter beschikking stellen om de zomerscholen te organiseren;
- 2° afstemming verzekeren tussen het lokale aanbod van de zomerscholen en, in voorkomend geval, zelf een complementair aanbod organiseren;
- 3° een gezamenlijke subsidieaanvraag indienen voor de zomerscholen die lokaal georganiseerd worden, en instaan voor de administratieve afhandeling ervan;
- 4° instaan voor de toeleiding van leerlingen naar het aanbod van de zomerscholen;
- 5° leerlingen, hun ouders en eventueel andere betrokken actoren informeren over het lokale aanbod van zomerscholen;
- 6° instaan voor de communicatie over het lokale aanbod van zomerscholen.

Hoofdstuk 4. Projectsubsidies voor de organisatie van zomerscholen

Art. 6. §1. De Vlaamse Regering kan jaarlijks projecten subsidiëren voor de organisatie van zomerscholen binnen de begrotingskredieten die de Vlaamse Gemeenschap ter beschikking stelt.

§2. De organisator van een zomerschool ontvangt een forfaitair subsidiebedrag van maximaal 45 euro per deelnemende leerling per dag voor de kosten die verbonden zijn aan de organisatie van een aanbod van onderwijs- en vrijetijdsactiviteiten.

Als organisatoren van een zomerschool onderling samenwerken voor de organisatie van een of meer zomerscholen als vermeld in artikel 5, §1, tweede lid, ontvangt de organisator van de zomerschool die de aanvraag indient, het forfaitaire subsidiebedrag, vermeld in het eerste lid.

Als een regierol wordt opgenomen voor de organisatie van een zomerschool als vermeld in artikel 5, §2, ontvangt het lokaal bestuur dat de regierol opneemt, naast het forfaitaire subsidiebedrag, vermeld in het eerste lid, een forfaitair subsidiebedrag van maximaal 20 euro per deelnemende leerling per zomerschool voor de kosten die verbonden zijn aan het opnemen van de regierol.

Een organiserende onderwijsinstelling die geen beroep doet op een regierol van een lokaal bestuur, ontvangt naast het forfaitaire subsidiebedrag, vermeld in het eerste lid, een forfaitair subsidiebedrag van maximaal 5 euro per deelnemende leerling per zomerschool voor de overheadkosten.

§3. Als organisatoren van een zomerschool onderling samenwerken of samenwerken met andere instellingen of organisaties, of in het kader van de regierol, kunnen de betrokken organisatoren, instellingen of organisaties onderling afspraken maken over de interne verdeling en besteding van de subsidiebedragen, vermeld in paragraaf 2.

§4. Als het begrotingskrediet voor een bepaald jaar ontoereikend is, worden de subsidies, vermeld in paragraaf 2, pro rata verminderd op basis van het beschikbare begrotingskrediet.

§5. De Vlaamse Regering bepaalt de procedure van indiening, goedkeuring en evaluatie van de projecten voor de organisatie van zomerscholen, alsook de wijze van toekenning van de projectsubsidies.

Brussel, 1 april 2022.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken,
Inburgering en Gelijke Kansen,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

BIJLAGE

bij de memorie van toelichting:
Kind- en jongereneffectrapport (JoKER)

Kind- en jongereneffectrapport (JoKER) voor het voorontwerp van decreet over de organisatie van zomerscholen

Gebruik de JoKER-handleiding (zie: https://www.vlaanderen.be/cjm/sites/default/files/2020-05/20200527_JoKER-handleiding.pdf). Voor meer info: <https://www.vlaanderen.be/cjm/nl/jeugd/vlaams-jeugd-en-kinderrechtenbeleid/joker-kind-en-jongereneffectrapport>.

1 Gegevens van het advies

1.1 Gegevens van de regelgeving

nummer taal- en wetgevingstechnisch advies	Advies 2021/438
bevoegde minister(s) van de regelgeving	Vlaamse minister bevoegd voor Onderwijs
datum JoKER-advies	

1.2 Gegevens van de aanvrager

e-mailadres	Andy.thoelen@ond.vlaanderen.be
organisatie	departement Onderwijs en Vorming
beleidsdomein	Onderwijs
entiteit	departement Onderwijs en Vorming

2 Titel en fase

Deze JoKER wordt toegevoegd aan het dossier met het oog op de eerste principiële goedkeuring ervan op de Vlaamse Regering.

3 Samenvatting

Met dit voorontwerp van decreet worden de zomerscholen structureel verankerd. Op die manier komt het tegemoet aan punt 1.4. van de Visienota "van kwetsbaar naar weerbaar" – deel 1 'beter leren, beter voelen' Plan voor een kwalitatief versterkt onderwijs in uitvoering van het relanceplan "Vlaamse veerkracht" (VV17).

De leerachterstand willen we voornamelijk wegwerken in de scholen én tijdens de schooluren (zie acties 1.1 tot 1.3 van de vermelde Visienota). Aanvullend is het echter, zeker voor kwetsbare leerlingen, zinvol om **extra leertijd** te creëren en het leerverlies door het zomereffect te beperken. We verankeren daarom de zomerscholen die in 2020 voor het eerst werden georganiseerd, structureel. De sterkte van de zomerscholen ligt in een **gevarieerd en doelgericht aanbod** dat gekoppeld is aan de onderwijsdoelen en het individueel onderwijstraject van deelnemende leerlingen. De zomerscholen kunnen vanaf nu elk jaar plaatsvinden in de zomervakantie.

De probleemstelling vertrekt vanuit de vaststelling dat heel wat leerlingen ten gevolge van de coronapandemie met (extra) leervertraging zijn geconfronteerd, dit bovenop het reeds eerder in onderzoek vastgestelde leerverlies ten gevolge van de zomervakantie.

Om de leerachterstanden te remediëren werden in 2020 en 2021 voor het eerst op Vlaams niveau zomerscholen gesubsidieerd. Dit gebeurde zonder decretaal kader en op basis van projectsubsidies. Dit ad hoc karakter heeft een aantal aanzienlijke nadelen wat betreft timing, voorbereiding en organisatie, zowel voor potentiële organisatoren en medewerkers, als voor de ouders, en kinderen en jongeren. Dit willen we remediëren met de voorgestelde decretale verankering. Een duidelijk beleidskader dat tijdig aan alle betrokkenen wordt gecommuniceerd kan het potentieel van de zomerscholen ongetwijfeld vergroten. Dit komt uiteindelijk vooral ten goede aan de kinderen en jongeren die zich geconfronteerd zien met leerverlies of leerachterstand.

Dit voorontwerp van decreet is een gezamenlijk initiatief van de minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen en de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en de Vlaamse Rand.

4 Probleembeschrijving

Voor een algemene probleembeschrijving wordt verwezen naar de memorie van toelichting. Hieronder worden de elementen uit de memorie van toelichting herhaald of nader toegelicht, die specifiek betrekking hebben op de situatie van kinderen en jongeren.

Heel wat onderzoek heeft reeds de negatieve gevolgen op de kennis en vaardigheden van leerlingen aangetoond van **periodes zonder school**. Zo is er onderzoek gevoerd naar het effect van de zomervakantie, langdurige lerarenstakingen en natuurrampen op het leren van kinderen (Verachtert, P., Bellens, K., Sneyers, E., Surma, T., Muijs, D., 2020). Ook de COVID-19-pandemie heeft de voorbije twee schooljaren voor heel wat leerlingen tot verminderde leervorderingen geleid. Recent onderzoek naar de impact van de COVID-19-pandemie op de leerprestaties van Vlaamse leerlingen (Gambi, L., De Witte, K., 2021) heeft zowel voor **Frans, Nederlands als wiskunde een significante leervertraging** aangetoond in vergelijking met de periode voor de pandemie.

Zowel Vlaams als internationaal onderzoek signaleert bovendien dat het leerverlies het grootst is in scholen met **meer kwetsbare leerlingen** en in een stedelijke context (Verachtert, P., Bellens, K., Sneyers, E., Surma, T., Muijs, D., 2020; Gambi, L., De Witte, K., 2021). Dit betekent dat periodes zonder school ook de **onderwijsongelijkheid** tussen kinderen uit gezinnen met een lage socio-economische status (SES) en leerlingen met een hoge SES verder doet toenemen.

Om het **verlies van kennis en vaardigheden tijdens de zomervakantie** – het zogenaamde summer learning loss – tegen te gaan, kent men in verschillende landen al heel wat jaren de traditie van de zomerprogramma's en zomerscholen. In Vlaanderen heeft de coronapandemie in 2020 de eerste aanzet gegeven tot het organiseren van zomerscholen, dit om te vermijden dat leerlingen met al te veel leerachterstand het volgende schooljaar zouden aanvatten. Bij alle stakeholders leefde de overtuiging dat het louter remediëren tijdens de schooltijd onvoldoende zou zijn om de opgelopen leerachterstand in te lopen. Heel wat leraren geven aan dat de reguliere onderwijstijd te beperkt is om grotere leerachterstanden effectief aan te pakken, zonder daarmee de leerkansen

van andere leerlingen te schaden. Daarom blijft het noodzakelijk om ook buiten de reguliere schooltijd **(leer)mogelijkheden te voorzien**.

5 Beleidsdoelstelling

De doelstelling van de voorgestelde beleidsmaatregelen is om de organisatie van de zomerscholen, zoals die hebben plaatsgevonden in 2020 en 2021, decretaal te verankeren en op die manier een coherent beleidskader uit te werken. Dit moet de huidige - veelal ad hoc-aanpak - vervangen. Er wordt nog steeds gewerkt met een jaarlijkse oproep en subsidies. Maar doordat het beleidskader een aantal grote principes en voorwaarden vastlegt, wordt zekerheid en duidelijkheid gecreëerd voor alle betrokkenen. Daarvoor wordt een voorontwerp van decreet opgemaakt met de volgende belangrijke bepalingen.

1. Het concept 'zomerscholen' wordt vastgelegd;

De coronapandemie was de rechtstreeks aanleiding voor de organisatie van de eerste zomerscholen in het Vlaamse onderwijs in 2020 en 2021, omdat het probleem van opgelopen leerachterstand bij bepaalde groepen leerlingen zich toen heel acuut stelde. Uit de onderzoeken die in bovenstaande probleembeschrijving zijn opgenomen blijkt evenwel dat de positieve effecten van de zomerscholen deze pandemie overstijgen, in het bijzonder voor de meer kwetsbare leerlingen of leerlingen die schoollopen binnen een stedelijke context. Ook in Vlaanderen stelt het zomerverlieseffect zich scherp bij sommige leerlingen en moeten leerkrachten in september heel wat leerstof hernemen. Daarom wordt gekozen om de zomerscholen structureel te maken en ze decretaal te verankeren binnen de Vlaamse onderwijsregelgeving.

2. Een aantal minimale voorwaarden voor de organisatie van zomerscholen worden bepaald, met bijzondere aandacht voor de mogelijke coördinerende rol van lokale besturen;

In het decreet worden een aantal minimumvoorwaarden geformuleerd om zomerscholen te organiseren. Hierbij is rekening gehouden met wat het onderzoek van de Thomas More Hogeschool in 2020 als voorwaarden voor een effectieve zomerschool omschrijft: het aanbod van de zomerscholen moet een aanbod op maat zijn. Om die reden mogen de groepen niet te groot zijn. Het aanbod moet gratis zijn, en leerlingen kunnen niet verplicht worden om aan een zomerschool deel te nemen.

Verder bepaalt het voorontwerp van decreet dat enkel onderwijsinstellingen, lokale besturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie kunnen een zomerschool organiseren. Ze kunnen hierbij samenwerken met partners naar keuze, aangepast aan de lokale context.

Ook de regierol die een lokaal bestuur en de Vlaamse Gemeenschapscommissie kunnen opnemen wordt vastgelegd. Tijdens de eerste editie van de zomerscholen in 2020 werd immers vastgesteld dat zowel de kwaliteit van het onderwijs- en vrijetijdsaanbod als de praktische organisatie op lokaal vlak en de toeleiding van de leerlingen tot de zomerschool, gebaat zijn bij een sterke inbreng (regierol) van de lokale besturen.

3. De manier van financieren wordt vastgelegd, waarbij wordt gekozen voor een eenvoudige subsidieprocedure;

Er is voor gekozen om de zomerscholen te verankeren als projecten die worden gesubsidieerd. De Vlaamse Regering kan hierover jaarlijks een beslissing nemen, binnen de beschikbare begrotingskredieten. De Vlaamse Regering legt daarbij de procedure van indiening, subsidiëring en goedkeuring vast.

6 Opties

→ Nuloptie: voortzetting van een bestaande toestand

Nuloptie: Er komt geen decreet ter verankering van de zomerscholen

De nuloptie impliceert dat de zomerscholen geen decretale basis hebben en er bijgevolg geen vaststaand concept is van wat een zomerschool is. De minimale voorwaarden om ze te organiseren kunnen jaarlijks wijzigen en de zomerscholen zijn afhankelijk van ad hoc-subsidies. De nadelen daarvan zijn de volgende:

- *De Vlaamse overheid heeft niet noodzakelijk een rol in de organisatie en subsidiëring van zomerscholen, dus beslissen lokale besturen al dan niet of ze zomerscholen willen organiseren, of die gratis zijn, wie de doelgroep is, ...Er is bijgevolg geen coherent Vlaams beleid rond zomerscholen.*
- *Onzekerheid voor het onderwijsveld en de lokale besturen, maar ook voor de leerlingen en ouders over de principes van de zomerscholen: de doelstellingen, het opzet, de duur, de doelgroep enz. Dit bemoeilijkt het vinden van adequaat opgeleid personeel voor de zomerscholen*
- *Moeilijkheid om een structureel beleid rond leerlingenbegeleiding uit te werken waarin de zomerscholen een duidelijke plaats innemen*

→ Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – gekozen optie

Decretale verankering van de organisatie van zomerscholen

De gekozen optie impliceert dat de belangrijkste principes en voorwaarden om zomerscholen te organiseren decretaal verankerd zijn zodat ze op een vlotte manier jaarlijks kunnen plaatsvinden. De volgende bepalingen zijn daarin belangrijk:

1. Een zomerschool bestaat uit een gevarieerd en doelgericht aanbod van onderwijs- en vrijetijdsactiviteiten dat gekoppeld is aan de onderwijsdoelen en het individuele onderwijstraject van de deelnemende leerlingen.
2. Een zomerschool kan enkel georganiseerd worden door onderwijsinstellingen, lokale besturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie.
3. Een zomerschool heeft een van de volgende doelstellingen of beide doelstellingen:
 - aan de algemene competenties van de leerlingen werken;
 - de leerachterstand van de leerlingen remediëren.
4. Een zomerschool vindt plaats tijdens de zomervakantie. Een zomerschool heeft een maximale duur van tien volle dagen of twintig halve dagen.
5. Een zomerschool kan alleen worden georganiseerd voor leerlingen die ingeschreven zijn in een onderwijsinstelling. Een zomerschool is gratis voor de leerlingen en de leerlingen nemen deel op vrijwillige basis.
6. De organisator van een zomerschool deelt de leerlingen in groepen in zodat de onderwijs- en vrijetijdsactiviteiten op maat van het individuele onderwijstraject van elke deelnemende leerling aangeboden kunnen worden.
7. De lokale besturen en Vlaamse Gemeenschapscommissie kunnen een regierol opnemen ten aanzien van minstens twee onderwijsinstellingen waarbij ze coördinerend optreden wat betreft de toeleiding van leerlingen, het ter beschikking stellen van infrastructuur, het verzorgen van een lokaal complementair aanbod, het verstrekken van informatie over het aanbod,...

De decretale verankering van zomerscholen is ingegeven door punt 1.4. van de Visienota "van kwetsbaar naar weerbaar" – deel 1 'beter leren, beter voelen' Plan voor een kwalitatief versterkt onderwijs in uitvoering van het relanceplan "Vlaamse veerkracht" (VV17). Om die reden werd er geen derde optie overwogen.

➔ **Optie 3: nieuwe beleidsmaatregel(en)**

Niet van toepassing

7 Analyse van de effecten

Doelgroepen

1. De kinderen en jongeren die een zomerschool volgen;
2. De ouders die kiezen om hun kind in een zomerschool in te schrijven ;
3. De organisatoren van zomerscholen (lokale besturen en onderwijsinstellingen);
4. Het personeel van de zomerschool
5. Maatschappij

Kinderen en jongeren

De belangrijkste impact die we willen bereiken met de zomerscholen, betreft uiteraard de kinderen en jongeren die deelnemen aan de zomerscholen. Deze impact betreft zowel de leerprestaties, waarvoor het onderwijsgedeelte van de zomerschool zorgt, maar ook het welbevinden en de (algemene) schoolse betrokkenheid van leerlingen. Dat de impact op de kinderen en jongeren die hebben deelgenomen positief is en in sommige gevallen vrij groot is, leert ons het evaluatieonderzoek van de Thomas More Hogeschool uit 2020. **De kinderen en jongeren die een zomerschool hadden bijgewoond, werden hier immers bevraagd.** De ervaringen van de betrokken coördinatoren, medewerkers, ouders en leerlingen werden in kaart gebracht. Ook werden ze bevraagd over de mate waarin zij inschatten dat hun zomerschool de vooropgestelde doelen bereikt heeft. Daarbij slaagden de zomerscholen relatief goed in het bereiken van kwetsbare leerlingen – een belangrijk gegeven aangezien de meer kwetsbare leerlingen gemiddeld genomen het hardst waren getroffen door de schoolsluitingen in het voorjaar van 2020. **Zowel coördinatoren, medewerkers, als ouders én kinderen en jongeren tonen zich tevreden met het gevarieerde en evenwichtige aanbod, evalueren de mate waarin de zomerschool heeft bijgedragen tot het leren hoofdzakelijk positief.** De respondenten rapporteren duidelijke positieve effecten op sociale vaardigheden, het welbevinden en betrokkenheid bij de school en het leren (Verachtert, P., Bellens, K., Sneyers, E., Surma, T., Muijs, D., 2020).

Voor 2021 kunnen we (voorzichtige) conclusies trekken uit de analyse van de Interdiocesane Proeven (IDP) van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen stellen Gambi, L. en De Witte, K. (2021). Op basis van deze analyse stellen de onderzoekers vast dat de leervertraging in de postcodegebieden met een zomerschool in 2020 zowel voor Nederlands (focusgebied begrijpend lezen) als voor wiskunde is gestopt. Voor Nederlands is er een niet-significante kleine daling van de toetsscores, terwijl er voor wiskunde een niet-significante kleine stijging is van de toetsscores. Dit in tegenstelling tot de postcodegebieden waar er geen zomerschool is ingericht: daar loopt de leervertraging significant verder op voor Nederlands, en niet-significant voor wiskunde.

Deze resultaten op gestandaardiseerde toetsen suggereren volgens de onderzoekers dat zomerscholen een effectieve manier zijn om de meest kwetsbare leerlingen te behoeden van verdere leervertraging. Ook voor andere leerlingen kunnen de zomerscholen echter een stimulerend effect hebben. Het onderzoek van Gambi, L. en De Witte (2021) toont immers aan dat de toetsscores van de best presterende leerlingen significant

zijn gedaald met de corona-pandemie. De onderzoekers pleiten daarom voor maatregelen die ook de leerprestaties van de sterkst presterende leerlingen bevorderen.

In 2021 hebben de betrokken administraties de coördinatoren en medewerkers van de zomerscholen via een korte enquête bevroegd naar hun perceptie van **de impact van hun zomerschool op de vooropgestelde inhoudelijke doelen en op het welbevinden van de leerlingen. Beide aspecten worden overtuigend positief geëvalueerd** ('Eerder veel effect' tot 'veel effect').

Nuloptie

Effectbeschrijving

Zie onderstaande vergelijkingstabel

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
1. Kinderen en jongeren	<p>Kinderen en jongeren die willen en/of met leerachterstand geconfronteerd worden, kunnen aan een zomerschool deelnemen.</p> <p>De eventuele leerachterstand van de kinderen en jongeren wordt geremedieerd waardoor de start van het volgende schooljaar vlotter kan verlopen. Dit heeft een positieve impact op het welbevinden van de kinderen en jongeren en op de betrokkenheid bij de school en het leren. Dit blijkt uit onderzoek waarbij de kinderen en jongeren ook zelf zijn bevroegd (Thomas More, 2020)</p>	Nvt	<p>Het ad hoc karakter maakt dat vaak pas laat wordt beslist of er zomerscholen kunnen worden georganiseerd met tussenkomst van de Vlaamse Overheid, en zo ja, wanneer, waar en hoe deze georganiseerd kunnen worden. Dit maakt het voor kinderen en jongeren moeilijk om een planning voor de zomervakantie op te maken, en af te stemmen met eventuele andere activiteiten (bijv. een vakantiejob voor de oudere leerlingen). Dit kan tot gevolg hebben dat kinderen of jongeren die baat hebben bij zomerscholen niet deelnemen of afhaken.</p>	Nvt

2. Ouders	Ouders hebben de mogelijkheid om hun kinderen in te schrijven in een zomerschool. Zij kunnen hun kinderen op deze manier een zinvolle en leerrijke tijdsbesteding bezorgen in de vakantie. Het verhoogt ook de betrokkenheid van de ouders bij de school.	Nvt	Het ad hoc karakter maakt dat vaak pas laat wordt beslist of er zomerscholen kunnen worden georganiseerd met tussenkomst van de Vlaamse Overheid, en zo ja, wanneer, waar en hoe welke deze georganiseerd kunnen worden. Dit maakt het voor ouders moeilijk om een planning voor de zomervakantie op te maken. Dit kan tot gevolg hebben dat ouders met kinderen of jongeren die baat zouden hebben bij een zomerschool, beslissen hun kinderen niet te laten deelnemen.	Nvt
-----------	---	-----	--	-----

3. Organisatoren zomerscholen	Potentiële organisatoren hebben de mogelijkheid om een zomerschool in te richten.	Nvt	Het ad hoc karakter maakt dat pas laat de krijtlijnen bekend zijn waarbinnen een zomerschool kan georganiseerd worden. Dit maakt het moeilijk voor organisatoren om zich op een goede manier voor te bereiden. Door het ad hoc karakter kan het kader waarbinnen de zomerscholen georganiseerd worden ook elk jaar wijzigen. Organisatoren krijgen ook moeilijker zicht op de potentiële interesse (zie nadelen bij kinderen en jongeren en ouders). Het ad hoc karakter heeft ook tot gevolg dat de gegevens die over leerlingen worden verzameld tijdens een zomerschooldeelname moeilijker kunnen meegenomen worden in een structureel beleid rond leerlingenbegeleiding.	Nvt
-------------------------------	---	-----	--	-----

4. Personeel zomerscholen	Geïnteresseerde medewerkers kunnen zich aanmelden om mee te werken aan een zomerschool. Ze krijgen hiervoor een vergoeding en krijgen de kans zich te professionaliseren om op een effectieve manier te kunnen werken in de context van een zomerschool.	Nvt	Het ad hoc karakter maakt dat vaak pas laat wordt beslist of er zomerscholen kunnen worden georganiseerd met tussenkomst van de Vlaamse Overheid, en zo ja, wanneer, waar en hoe deze georganiseerd kunnen worden. Dit maakt het moeilijk voor geïnteresseerde medewerkers om dit in te plannen en zich adequaat voor te bereiden. Op deze manier verliezen de zomerscholen geschikte kandidaten. Het ad hoc karakter heeft ook tot gevolg dat de gegevens die over leerlingen worden verzameld tijdens een zomerschooldeelname moeilijker kunnen meegenomen worden in een structureel beleid rond leerlingenbegeleiding.	Nvt
5. Maatschappij	Door leerachterstanden tijdig te remediëren krijgen meer leerlingen de kans het nieuwe schooljaar met zelfvertrouwen te starten. Leerkrachten moeten minder tijd spenderen aan het herhalen van reeds geziene leerstof. Tijdig remediëren vergroot de kans op een succesvolle schoolloopbaan en het volwaardig functioneren in de samenleving	Nvt	Zie nadelen hoger: door het ad hoc karakter gaan potentiële kandidaten voor medewerking aan de zomerschool verloren. Voor kinderen en jongeren en hun ouders kunnen deze omstandigheden tot gevolg hebben dat ze niet tot deelname overgaan of afhaken. Hierdoor gaat veel potentieel verloren.	Nvt

Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – gekozen optie*Effectbeschrijving*

Zie onderstaande vergelijkingstabel

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting	omschrijving	schatting

<p>1. Kinderen en jongeren</p>	<p>Kinderen en jongeren die willen en/of met leerachterstand geconfronteerd worden, kunnen aan een zomerschool deelnemen.</p> <p>De eventuele leerachterstand van de kinderen en jongeren wordt geremedieerd waardoor de start van het volgende schooljaar vlotter kan verlopen. Dit heeft een positieve impact op het welbevinden van de kinderen en jongeren en op de betrokkenheid bij de school en het leren. Dit blijkt uit onderzoek waarbij de kinderen en jongeren ook zelf zijn bevroegd (Thomas More, 2020).</p> <p>Het vrijetijdsgedeelte binnen de zomerscholen biedt kinderen en jongeren de kans om heel laagdrempelig en gratis deel te nemen aan talloze manieren van vrijetijdsbesteding, sport, spel en cultuur. Binnen dit vrijetijdsgedeelte nemen jeugdorganisaties soms een belangrijke rol (bijv speelpleinwerking) op. We kiezen voluit voor de combinatie onderwijs en vrije tijd als invulling van de zomerscholen.</p> <p>De decretale verankering legt de krijtlijnen voor de komende jaren vast waardoor het sneller duidelijk is waar, wanneer en hoe de zomerscholen zullen plaatsvinden. Dit maakt het gemakkelijker voor de kinderen en jongeren om een planning te maken en af te stemmen met eventuele andere activiteiten.</p>	Nvt		Nvt
--------------------------------	--	-----	--	-----

2. Ouders	<p>Ouders hebben de mogelijkheid om hun kinderen in te schrijven in een zomerschool. Zij kunnen hun kinderen op deze manier een zinvolle en leerrijke tijdsbesteding bezorgen in de vakantie. Het verhoogt ook de betrokkenheid van de ouders bij de school</p> <p>De decretale verankering legt de klijtlijnen voor de komende jaren vast waardoor het sneller duidelijk is waar, wanneer en hoe de zomerscholen zullen plaatsvinden. Dit maakt het gemakkelijker voor de ouders om een planning te maken en af te stemmen met eventuele andere activiteiten.</p>	Nvt		Nvt
3. Organisatoren	<p>Potentiële organisatoren hebben de mogelijkheid om een zomerschool in te richten.</p> <p>De decretale verankering legt een duidelijk kader vast waarbinnen de zomerscholen kunnen georganiseerd worden. Dit maakt het gemakkelijker voor de organisatoren om het geheel voor te bereiden, adequaat opgeleid personeel aan te trekken, de toeleiding van leerlingen tijdig op te starten,...</p>	Nvt		Nvt

4. Personeel	Geïnteresseerde medewerkers kunnen zich aanmelden om mee te werken aan een zomerschool. Ze krijgen hiervoor een vergoeding en krijgen de kans zich te professionaliseren om op een effectieve manier te kunnen werken in de context van een zomerschool. Voor personeelsleden van het onderwijs blijft deelname aan een zomerschool te allen tijde een engagement op vrijwillige basis. De decretale verankering legt een duidelijk kader vast waarbinnen de zomerscholen kunnen georganiseerd worden. Dit maakt het gemakkelijker voor potentiële medewerkers om zich tijdig voor te bereiden op een medewerking aan de zomerschool en hier een eventuele professionalisering aan te koppelen.	Nvt	/	Nvt
5. Maatschappij	Door leerachterstanden tijdig te remediëren krijgen meer leerlingen de kans het nieuwe schooljaar met zelfvertrouwen te starten. Leerkrachten moeten minder tijd spenderen aan het herhalen van reeds geziene leerstof. Tijdig remediëren vergroot de kans op een succesvolle schoolloopbaan en het volwaardig functioneren in de samenleving	Nvt		Nvt

8 Vergelijking van de opties

De probleemstelling vertrekt vanuit de vaststelling dat heel wat leerlingen ten gevolge van de coronapandemie met (extra) leervertraging zijn geconfronteerd, dit bovenop het reeds eerder in onderzoek vastgestelde leerverlies ten gevolge van de zomervakantie.

Om de leerachterstanden te remediëren werden in 2020 en 2021 voor het eerst op Vlaams niveau zomerscholen gesubsidieerd. Dit gebeurde zonder decretaal kader en op basis van projectsubsidies. Dit ad hoc karakter heeft een aantal aanzienlijke nadelen wat betreft timing, voorbereiding en organisatie, zowel voor potentiële organisatoren en medewerkers, als voor de ouders, en kinderen en jongeren. Dit willen we remediëren met de

voorgestelde decretale verankering. Een duidelijk beleidskader dat tijdig aan alle betrokkenen wordt gecommuniceerd kan het potentieel van de zomerscholen ongetwijfeld vergroten. Dit komt uiteindelijk vooral ten goede aan de kinderen en jongeren die zich geconfronteerd zien met leerverlies of leerachterstand.

9 Uitvoering

De bepalingen van het voorliggend voorontwerp van decreet zullen uitgevoerd worden door de twee administraties die bij de zomerscholen betrokken zijn: het departement Onderwijs en Vorming, en het Agentschap Binnenlands Bestuur.

10 Administratieve lasten

Er zijn geen bijkomende administratieve lasten voor de kinderen en de jongeren.

11 Handhaving

De subsidieprocedure en de toekenning en uitbetaling van de projectsubsidies voor de organisatie van zomerscholen wordt administratief opgevolgd door twee administraties: het departement Onderwijs en Vorming, en het Agentschap Binnenlands Bestuur.

12 Evaluatie

Jaarlijks worden de projectsubsidies geëvalueerd binnen het voorziene beleidskader

13 Consultatie

De bepalingen van het voorliggend voorontwerp van decreet kwamen tot stand in overleg met een aantal centrumsteden die zomerscholen organiseerden in 2020 en 2021. Bij de opmaak van het decreet werd ook rekening gehouden met de gegevens uit het evaluatieonderzoek van Thomas More in 2020 (waarbij ook kinderen en jongeren werden bevraagd) en uit een kwalitatieve bevraging van de inrichters en coördinatoren van zomerscholen in 2021. Een aantal inrichters van zomerscholen heeft ook de deelnemende kinderen en jongeren bevraagd. Daarvan is een weerslag terug te vinden in de kwalitatieve bevraging vanuit de administraties in 2021.

14 Contactinformatie

Andy Thoelen
Ann Dejaeghere
Ruth Lamotte

Vlaamse overheid
DEPARTEMENT ONDERWIJS & VORMING
Afdeling Horizontaal Beleid
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL
T 02/553.95.62
Andy.thoelen@ond.vlaanderen.be
ann.dejaeghere@ond.vlaanderen.be
ruth.lamotte@ond.vlaanderen.be